Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	redigeret af Viggo Stuckenberg og L. C. Nielsen.
Titel | Title:	De Unges Bog til Holger Drachmann den 9. Oktober 1896
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : Gyldendal, 1896
Fysiske størrelse | Physical extent:	127 s. :

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

52.-67.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 52 4°
1 1 52 0 4 00339 4

+ REX

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

DE UNGES BOG

TIL

HOLGER DRACHMANN

DEN 9. OKTOBER 1896

KJØBENHAVN

GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG

1896

Egen bliver sjælden
i de danske Skove,
sirligt Vildmands-Vælden
krummer sig ved Hove,

Spurv og Myg sig spejler
i de dybe Søer,
sparsomt Ørnen sejler
over Danmarks Øer,

imod Strandens Stene
Smaaskvulp gaar i Følge,
— hil da dig, du ene
Ørn og Eg og Bølge!

Viggo Stuckenberg.

Det skal ikke være noget „Essay“ eller noget „Studie“ — kun et Par Ord om det, Holger Drachmann har været for *mig* . . .

Der var en Gang, jeg boede ude paa det gamle Christianshavn og havde Udsigt til alleslags holbergske Tage og Gavle og Karnapper og Skorstene. Holbergsk var det kun — men naar Maanen skinnede, og de gammeldags Skorstene kastede takkede Skygger hen over de skraa Tage, saa forekom det mig ganske gothisk og middelalderligt — en Dekoration til *Faust*. Naar Maanen skinnede, lukkede

jeg mit lille, mangerudede og grønrudede Vindu op og sad længe i Vindueskarmen og saae henover de stille Tage, op mod den stille Midnatsmaane.

Og da var det Drachmannske Vers, som kom og besøgte mig — Vers, skrevne om et italiensk Maaneskin, men meget anvendelige paa mit danske. Det var Vers som disse fra Arqua:

I Kæmpesøvn, under Aandedræt tungt,
Bjærgmøens Bryster dirrer,
og koldt fra et og det samme Punkt
Maanens Glasøje stirrer . . .

Det var Vers fra Jægerhytten mellem Apenninerne — om Maanens Skin gennem Vinduet — „blank som et anløbet Staal.“

Og det var Vers om Maaneskinnet i Venedig — Vers, der tegnede Livet, vort Menneskeliv, i fortvivlet skønne Billeder, der gav et attenaars Hjærte Lyst til at græde sig ihjæl — Vers om Livet, der var en Rædsel og en Gaade:

en Skønhed, bleg, paa en øde Ø,
med Vidder til alle Sider,
ufattet i alle Tider,
ufødt og som aldrig kan dø.

Som en Maanegudinde, en Cybele eller Hekate, hugget i grov Granit af kyklopiske Kunstnere, sad dette Billede af Livet derude paa Øen i det Fjærne, Øen midt i Maanestrømmene:

Hun aander næppe, hun sidder saa stum,
ej Øjelaagene dirre;
som Glas Pupillerne stirre
ud i det uhyre Rum.

Jeg gentog atter og atter disse Linjer, der virkede paa mig som en Trolddom. Og halvt stolt over mit „fremskredne" Standpunkt, halvt oprigtig fortvivlet — og saa maaske endda ogsaa lidt stolt over min Fortvivlelse, fordi et „moderne" Menneske kendes jo derpaa — sad jeg i min Ensomhed og mit Maaneskin, og Hjærtet svulmede, og mine atten Aar vidste ikke, hvor de vilde hen.

* * *

Ti Aar gik, tolv Aar gik. Den ustandselige Tid slog utrætteligt sin Væv, og Skæbnen virkede de Mønstre deri, som engang for alle er bestemte til *det* Stykke Tøj, og

som er udgaaede fra den store Tegnestue deroppe. Alting gik som det kunde, og derfor som det skulde.

Da hændte det, at jeg en Regnvejrsdag kom gaaende ad en ensom Vej. Det ruskede stærkt og efteraarsagtigt i store Popler, og Regnen trommede paa Vejhækkens Blade og paa Skyggen af min Hat.

Og Vindens brusende Røst i Løvet og Regnfaldets sagte hviskende Stemme, de syntes mig begge to at sige én Ting; og det, de sagde, behagede mig ikke.

De to Stemmer sagde:

„Se op mod Himlen! den er intet uden kolde, graa Skyer! Se ned til Jorden! den er smudsig og opblødt og trist at træde! Se rundt om dig — du er ene, og kun langt borte ser du nogle vaade, forkomne Væsner som du selv. Og du og de andre, I er intet uden kummerligt Støv, vaad Jord-Ælte, der skal flyde bort med Regnen, tørres af Solen, blæses bort af Vinden . . .“

Saadan talte Blæsten og Regnen til mig. Og Himlen *var* graa og elendig, og Jorden var vaad og kummerlig, og Menneskene krøbe ynkeligt afsted som gennemblødte, forpjuskede Sommerfugle. Og jeg kunde intet svare.

Men jeg kom til mit Hus og gik ind. Og da jeg stod

foran mine Bøger, fandt jeg en af Holger Drachmanns mellem dem — *Skyggebillederne* — Bogen om Ostende-Brügge.

Jeg havde længe haft den og aldrig læst den — ikke *villet* læse den, da den var ny, glemt at læse den, da den ældedes. Nu kom den frem.

Det er saadan med Bøger — de har deres Tid. De staar i Reolen og venter, staar der taalmodigt, Aar efter Aar. Og saa en Dag træder de frem og siger netop det Ord, hvortil man trænger. De er som Venner, man aldrig før har vidst af, eller som Penge, sat paa Rente for En af en ukendt Velgører.

Hvor greb mig strax Exordiet — Orgeltonerne fra Notre Dâme de Bruges . . .

Og under de gamle Hvælvinger saae jeg med Digterens Syn — mens Røgelsen og Sangen og Hjærterne løftede sig opad — saae „en af disse Mænd, der slet ikke burde have hørt paa denne Messe, slet ikke bøjet det stive Knæ for noget — og denne Mand var bleg, og Aarene havde tæret paa ham og rumsteret rundt med hans aandelige Bohave, til han var bleven en fattig Mand i den uhyggelige Betydning, hvori man i vor moderne Tid kan blive fattig — aa,

saa fattig og forkommen, at ingen Rotte ved Brügges Kanaler kan føle sig mere husvild, jaget og træt.“

Jeg ser paa denne blege Mand, og jeg synes jeg kender hans Ansigt — som fra et Spejl.

Og hør! nu mumler han ved sig selv! Beder han? Nej — men der er en omvendt Bøn i hans Ord — der er Lede ved denne Verden, der er næsten Anger.

„Jeg begriber ikke,“ mumler han „hvad de kommende Slægter vil leve paa! Al denne halve Visdom — Fysik, Statistik, Politik — hvad Livskraft skal de hente af den? Aa, det er saa komisk — og saa tragisk — at se de smaa Filosofer, de store Statsmænd langsomt pille den gamle Kirke itu — og bruge dens Sten og dens Tømmer til Fæstninger, Cellefængsler, konfessionsløse Skoler og Dampkøkkener.“

Saadan taler han og gaar eftertænksom bort. Og han fører mig, som følger ham, igennem stille Klostergaarde, hvor blide, blege Beguiner bøjer sig over Kniplepuden — fører mig frem til en straalende Septembermorgen — en tidlig Morgen, da Taagen letter fra den dugfriske Eng, og Poplerne skælver i det fugtige Sollys, og Himlen blaaner, høj og dyb og ren, og forkynder: „Der *er* en Mening i denne Verden! Der *er* en Hensigt med vort Liv! Regnen

og den ruskende Blæst *har* ikke Ret og skal aldrig faa det!“

Og jeg lukker Bogen, befriet og frelst, med en glad Taknemlighed mod ham, som har skrevet „Ostende-Brügge.“

JOHANNES JØRGENSEN.

Der er ét ord, som atter og atter vender tilbage i den Drachmannske poesi, og som paa en maade synes mig at give nøglen til den store, danske lyrikers fysiognomi.

Det er ordet „mandig“.

Digteren vil — saa underligt det end kan lyde — ikke hermed netop betegne denne egenskab som udelukkende tilhørende det maskuline kjön; han mener hverken den theatralske sagamandighed eller den heltemæssige bravur; — han mener det personlige mod, den personlige stolthed og selvfølelse, der vover at kaste alle smaa forfængelighedshensyn tilside og være sig sin egen usminkede menneskenatur bekjendt. I det mindedigt, som han fornylig

viede sin henfarne ven, professor Julius Lange, lader han denne vederfares den höieste ære — den, at gaa ind til „det *Menneskeliges* fest ved de Eviges lyse banket“. Hans menneskeideal staar i pagt med det Rousseau'ske. Naar basunen paa dommens dag lyder, saa vil han, at hans menneske med god samvittighed skal kunne stige frem for Vorherre og sige: „Sé, hvad jeg har handlet, sé, hvad jeg har tænkt, sé, hvordan jeg var. Lad mine lige komme og höre paa mine bekjendelser, lad dem rødme over mine synder, lad dem sukke over mine fejl. Lad dem saa, én efter én, bekjende sit liv for tronens fod og sé til, om der er en eneste, der vover at sige: Jeg var et bedre menneske!“

Det Drachmannske menneskeideal er ikke noget samfundsmenneske, der frygter sine medmenneskers dom. Det staar som en skinnende hvid, nøgen marmorstatue höit over lovmageriets plumpe paragrafer og grove, juridiske ukaser. Hvad disse fastslaar som umoral og forbrydelse, staar tidt for digteren som det modsatte.

For Dig blev tyv og skøge ej
hint skræmselssyn paa godtfolks vej —

synger han i en af sine landeveis-salmer. Hans ideal har

sammenhæng med det, der, lig en ildsöjle, til alle tider har gaaet foran den store litteratur — fra de gamle Grækere til vore dages aander. Derfor er Digterne altid blet forkjættret som umoralske og samfundsfordærvende af det gode borgerskab.

I dette ideals tjeneste har al betydelig digtning arbeidet. Det videnskabelige resultat — om man kan kalde det saa — skulde da være det, engang i tiden at kunne fastslaa en definition af denne skabning — mennesket —, der i det sociale samkvem skjuler sin virkelige natur og kun viser sig — nøgen og sand — i digternes værker.

Disse er da ogsaa af en genial samtidig blet kaldt „dokumenter om mennesket".

Blandt disse „dokumenter" indtager den Drachmannske digtning en fremragende plads: han er en af litteraturens store selvbekjendere. I hans lyrik arbejder en hjerne og pulserer et hjerte med et intenst personlighedens præg. Han dissekerer sig selv — uden suk, uden klage, og tidt ligesaa ubevidst som botanikeren, der undersøger en fremmed plante, er bevidst. Vel kunde han af og til ønske sig at være bedre — hvem har ikke rum for et saadant ønske? — men hans liv er nu engang en kjendsgjerning, og det baader lidet at angre:

Nogle siger, vi trænger til tugt,
til bods- og til bedrings-salmen.
Til bedring — ja! men til bod — aa nej,
det var fra dynen i halmen.

Han lægger kun sit „dokument“ hen vedsidenaf de andre „dokumenter“, idet han siger med Rousseau: „Dette var mit liv, saadan var min færd, „Sé til, om der er en eneste, der vover at staa frem og erklære: „Jeg var bedre!“

Holger Drachmanns „dokumentation“ frembyder billedet af et rigt stemningsmenneske. Hans Jeg er et fantasiens naturbundne barn, der lever i et samfund, hvor menneskene indsnevres af tusinder af hensyn og hvor den fri væsensudfoldelse hæmmes. Derfor søger digteren bort fra nutiden og slaar sig ned i fortiden eller speider ind i fremtiden. Han fremtryller i sin fantasi gamle slotsbygninger, hvor livet svulmer af kraft og strutter af sundhed, han længes tilbage mod de stærke følelsers tid og drömmer sig ind i kommende dage, da en større og modigere menneskehed skal regjere over jorden — en mandigere art skabninger, der sætter sin ære i at være fuldblods mennesker og sin stolthed i at bringe alle evner til udfoldelse.

Jeg véd vel nuomstunder
der gives saa mangt et under:

man driver med kogende vand en baad,
og taler gjennem en milelang traad!
Men baade og vogne de farer for fort,
og dump lyder traadens tale:
„Livsmod og skönhed skynder Jer bort!
de *stærke* følelser — Vale!“

Jeg véd vel hine dage,
hvortil jeg længes tilbage:
de holdt kun daarligt paa drifterne skik,
de kendte kun én slags polemik;
först tömte man kanden til sidste slurk,
saa lod man klingerne tale:
„Du skældte mig kryster, jeg skælder dig skurk!
En garde, kammerat! — og — Vale!“

Vi kender ej sligt møde —
vi piner hinanden tildøde:
Mand piner kvinde og kvinde mand,
langsomt vi gnaves af sladderens tand,
og bæres med sang og med klang vi til jord,
saa faar vi den bedemands tale:
„Evigt er livet for den, som tror! —
paa gensyn hinsides! Vale!“

Tiden er arm og menneskenes konturer udviskede. Hvor lyder nu den glade glædes sang, hvor skummer nu Burgunderen i de klingre pokaler, hvor træder nu stadens jomfruer dansen paa enge?

Ak nej! Vor vin — den taaler ingen mer,
og taales den, saa gi'er den ingen latter.
Og kaarden — bæres kun af officer;
og elskerinder — gives ikke fler,
nu da vi støt til borger-dyden skatter!

Der trænges höiere luft over samfundet, der trænges det rygende blod i menneskenes aarer istedetfor en udvandet vædske. Proklamationen lyder kort og godt:

Og dog! min sang! spring op fra hjærtets sæde,
løft Dig, beaandet under purpurvæde,
og proklamér — for døve som for blinde:
„Min vin — min kaarde — og min elskerinde!"

Det menneske, hvis profil digteren tegner, er ikke en livets sukkende pilgrim, der længes mod et bedre hisset — nei! det er en stærk jordens sön, der fører ém med sig som af fed muld:

Vel fik vi brev som vandringsmand,
men række himlen hvo som kan:
vi bliver her paa denne jord,
forgaar med Dig, staar op med Dig
o mo'r, vor gamle mo'r!

For ham er blot én sats hellig — den, at være sand. Mange blir det ikke, som kan overholde sandhedens bud: det er blot en liden skare — „Hundred jernklædte mænd":

Herligt at hugge — omend det gaar galt!
Livet maa blive fra nyt af brutalt:
Sandhed — om saa den skal døbes med blod!
hensynsløs ærlighed — hensynsløst mod!

Lad ham være fattig og klædt i laser, lad ham haanes og spottes af menneskenes börn, lad ham trækkes fra fængsel til fængsel af samfundets vægtere — hans sjæl straaler dog i majestætisk skjönhed:

Lad tuske, lad tinge, lad prutte paa købet!
min sjæl har jeg vundet, mit liv gik i løbet;
Sandheden sejred — Sandhed er kras:
i din snehvide seng skal den rede mig plads!
Jeg er en af de hundred jærnklædte mænd,
han dør hos sin brud — i et brustent kyrads!

For dette menneske er *Kjærlighed* et naturelement, som ikke lader sig civilisere. Den er hverken legal eller illegal, hverken hellig eller vanhellig, hverken skjön eller uskjön, den har kun én egenskab: den er fri. Mod regn og storm kan man slaa op paraply, og mod lynild har man en afleder, men dér, hvor Kjærligheden farer frem med sit følge, er mennesket magtesløst: den bringer liv, og den bringer død.

Digteren har staaet overfor denne naturmagt. Han har mødt den en aften i en dunkel skov:

Det var et barn af den konge,
som bygger i kronernes læ —
det var en örneunge
flagret ned fra sit træ.

og han har seet et gjenskin af örnens trodsig uböjelige blikke hin selvsamme aften, da han sad med „hende“ under løvet:

Jeg læste i disse öine
det faste, det stolte mod....
og jeg fortalte om örnen
hist under træets fod.

Om fuglen, som ej forsager,
som ikke til rædsel véd,
som frygter ej nutid og fremtid
i sin umyndighed.

O, elskov, Du örneunge,
som ikke til farer véd,
som menneskefrygt ej kender:
o kongefødt kærlighed!

Hin kvinde hed Suleîma. Hende elskede han til afsind, hende nævnede han med de ömmeste Navne, hende offrede han alt.

Hun var kvinden med den dybe kjærlighed, hvis hjerte skriger længsel og bløder taarer over hans ustadige flakken-om og farten-ude.

Men en aften banker han paa hos hende:

Det er midnat i Suleîmas kammer;
udenfor et dæmpet brus af søen,
og derinde — lyden af en dæmpet
hulken fra en hjemvendt flygtnings bryst.

— — Mange aar er nu forløbet siden hin tid. Men mindet derom lever:

Lykken har jeg ejet; den laa ved mit bryst
de talløse gange.
Længslen blev tilbage; den søger efter trøst
i en haandfuld af sange.

Han drömmer sig tilbage til de lyksalige dage, og der falder vémod over hans sind:

Et sus af sagte høstlig vind —
et blad, som strejfer let min kind
og falder mig for fode;
dér ligger det paa gruset blødt
og ler til mig saa purpurrødt
og gör mig — ja jeg véd knap hvad —
saa ungdomsvarm tilmode;
Du tid, hvor hun var min, ja min,
med denne vækst, saa svaj, saa fin,
med denne mund, som bød mig glad
de aabne læbers rosenblad —
o röde vilde vin!

Du tid, for dig jeg böjer mig,
for minderne, som föjer sig
tilsammen ret som blade;

og rask jeg plukker mig en krans,
för stormen spiller op til dans
og hvirvler livets løv henad
den aabne høstestrade.

Efteraarsstormene hyler, træernes løv falder — —

Saadan er „Sangenes bog“. Der hviler en blændende høstlig pragt over den, men dens fine kunst og dens mandige livssyn hører sommeren til. Gjennem dens blade fornemmes suset af Danmarks bøgeskove, og hist og her aabner sig vide udsigter til det store, brummende, glasgrønne hav . .

Overfor störstedelen af den naturalistiske kunsts mange fabrikanlæg og møllebrug — med sort stenkulsrøg slørende for solen og vandhjulenes monotone klappren nede ved aaens bred — ligger den Drachmannske lyrik oppe i aassiden som en moderne villa med tinder og taarn, i stil med et middelaldersk, overgroet, næsten forglemt slot: det er ganske skjult af løvhænget og synes næsten fuldstændig overvokset med efeu og grönt. I den vældige park hvælver sig ranker og roser over gangstierne — vildt og tæmmet om hinanden — og den røde, vilde vin slynger sig opad de graa mure som opad en borgruin. Af og til — helst ved aftentide — ses vinduerne blaalig oplyst, og der lyder

toner som af musik og bægerklang der indefra. Alt blir levende, det rasler i krat, det rasler i løv, og skygger af damer og herrer glider forbi i halvmørket nede paa den store terrasse, hvor maaneskjæret spiller. Saa kan der pludselig høres et drön udover nattestilheden, hvor kun larmen fra møllebrugene nede i dalen fornemmes. Den rustne, dobbeltbeslaaede jernport gaar op, og en skare jærnklædte mænd stormer ud i Natten —

Saa viger synet for vore blikke. Og atter ligger den moderne villa i solskinnet deroppe i aassiden.

Erik Lie.

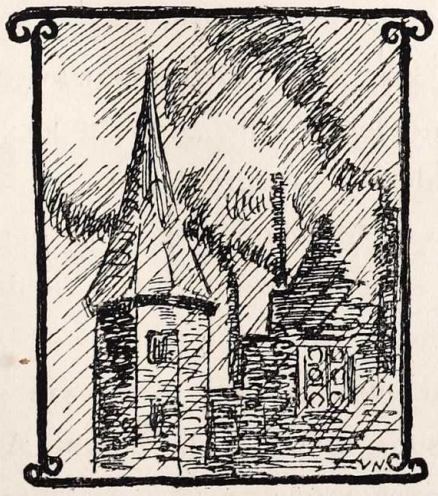

Dampferen gled tyst over spejlblanke Vande;
paa Broen gik Rorgængeren og drejed sit Rat.
Sagte Søen klukked om Fartøjets Rande
til de kjælende Vindpust i den sénsommers Nat.

— En Rejsefærd var endt, og min Kurs stod mod
Hjemmet.
Da Havet paa sit Skjold bar den døende Dag,

havde Skuden vendt om Skagen og Velkomsthilsnen
nemmet
derinde fra Fyrstationens kippede Flag.

En Fiskerbaad var prajet, og med Fryd havde Øjet, —
mens vi tinged om Prisen paa Flynder og Aal, —
dvælet paa de fastbygte Folk i Skippertøjet
og med det brede, stærke, fiskerjyske Maal.

— Saa var Natten kommen paa listende Saaler,
en drømmende, halvlys og stjærneklar Nat,
hvis blanke Maanehorn dryssed viftebrede Straaler
over det tavse og vide Kattegat.

Ingen gik til Køjs i den natlige Time,
ingen gad slutte det skønne Eventyr:
Natten selv med Maanebroens skælvende Strime
fra Nordjyllands Kyster til Vingas fjærne Fyr.

Der gled jo sagte, hviskende Toner om Baaden,
Hjemlandets Toner, der kom dragende tyst

og duggede Øjet, mens man stemte for Graaden,
og mens Hjærtet blev for stort i det bankende Bryst.

Tusinde Minder fra Jyllands brune Vange,
fra de sjællandske Skove med sommerlig Klang!
— Saa begyndte en Kvinderøst én af de lyse Sange
af *ham*, som har digtet de lyse Nætters Sang.

Og alle lytted til, indtil Sangen var omme.
Og vi lytted endnu, da Sangen var forbi,
som om vi næsten vented ét Ekko skulde komme
fra de slumrende Kyster bag Synsrandens Sti.

Én rejste sig i Kredsen, højt løfted han Glasset:
„Smukke Frue — Tak for den dejlige Sang,
der tog os om Hjærtet, just nu, da det passed,
og der kom, som man siger, af vor dybtfølte Trang.

Jeg gransker ej hans Veje, den farende Digter,
for hvis klingende Rytmer De nylig var Tolk.

Jeg véd kun: han ejer den Adel, som ej svigter,
og som ogsaa forpligter mod Land og mod Folk.

Om selv han øjner Landet, *han,* som Havet os viste,
Land med Fæste og Hvile for en Fod, der blev mat?
Om selv han øjner Soldag, *han,* som allerhelst priste
Skærsommertidens lyse, vémodige Nat?

Om *fremmede* gad ankre hans Digterskib i Pølen
og kjendte nogen Kætting, saa stærk og saa stor?
Ét jeg véd, han selv har kun *frit* Vand om Kjølen,
og han drejer mod de vide Horisonter sit Ror!

Nys hans Sanges Gjenlyd omkring os har vugget:
Sommernattens Drømmeklang, Havets dybe Bas.
— — Maa jeg bede Dem fylde de Glas, som ud er
drukket,
— thi for *ham* vil jeg tømme — med Forlov da — et
Glas!“

Saa tømtes hvert Glas til Bunden. — Og endnu sad vi oppe,
da i Øster der kom Rødme paa en sejlende Sky.
Langsomt steg der Lys over Kullens sorte Toppe,
og foran os laa Hellebæk og Hornbæk i Gry.

Oscar Madsen.

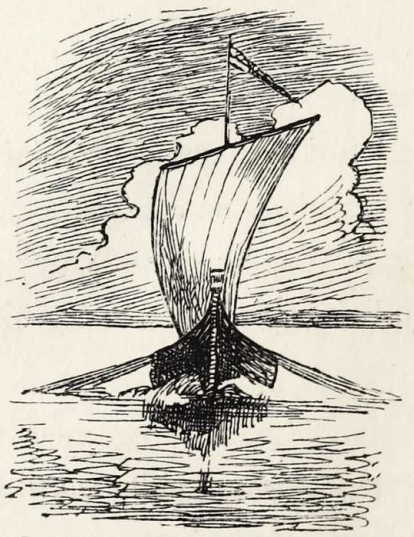

(Blad af en vandrende Ridders Roman).

Lokomotiverne, disse moderne Landevejsriddere, farende Svende, „vel jærnklædte“, der jager gennem alle Kongeriger, og hvis kulsorte Fjærbusk truer paa alle Horisonter. —

Lokomotiverne havde taget mig med paa deres rastløse Ridt Dage og Nætter, gennem vidtstrakte Egne, tætbefolkede Byer, over Kornland, Hede og maaneskinslysende Floder.

Og det var, som havde jeg kastet en Handske til Verden — min ridderlige Jærnhandske.

Mit Hjærte slog i Brystet — tan-da-ra-dei! som Walter von der Vogelweides Nattergale. Og da jeg vaagnede en

Morgen før alle andre, var jeg besøgt af en Drøm om den dejligste Kvinde, og jeg længtes efter at favne de grønne Enge, at drikke Duggen og at svælge Solen. —

Tandaradei!

I et gammelt, værdigt Hotels mølædte Indre var det, jeg vaagnede op. Et Sted i tre Etager og med syv Karnapper. Et Herberge, hvor ingen mere kendte mig, men hvor jeg kendte Trapper og Korridorer ud og ind fra en Tid, som nu for det meste er glemt.

Og mit Besøg her var et Vovestykke. Men til mit Held var det ikke Skindet, det var kun min dyre Sjæl, jeg satte i Vove, da jeg i Nat med bævende Fod betraadte disse Gader og Alleer og atter efter mange forløbne Aar mærkede denne sursøde Lugt overalt (som af halvvisne Roser, unge Piger har baaret), da jeg igen fornam disse Skygger af Kastanietræerne og det blanke Maaneskin, der var rettet lige imod mig og gennemhullede mit Bryst som med skarpe Geværkugler.

Lokomotiverne, grufulde Kæmper af Jærn, der ingensinde tøver eller betænker, havde i Aftes ført mig frem over Kornland og Hede og maaneskinslysende Floder til denne stolte, fordærvelige By. Utænkelige Letsindighed!

Men det var kun mine Fødder under mig, som skælvede, det var kun mine Hænder, som rystede. Jeg selv smilte; min Forstand var klar og rolig — det følte jeg — —. Og her vaagnede jeg ukendt og fremmed —

i min forhen elskedes By!

Udenfor i Gaden strømmede nu Søndagssolen — Tandaradei — som paa mange fine Sommersøndage, siden Gaden blev bygget.

Og bag Genboens nedrullede Gardiner kvidrede en Kanariefugl — Tandaradei — som skulde den sprænges. Husene havde voxet sig saa fornemme og nye i den gamle Gade, jeg godt kendte. Høje, forfængelige Forsider, Spejlglasruder blanke for Støv, knejste i fortryllet Søndags-Tomhed. Kirkeklokkerne kaldte til Gudstjeneste. Men hvor jeg saa hen, fandt jeg kun Nyhed og Verdslighed, Sommermennesker i nye, verdslige Dragter, som havde travlt med at naa til Havnen, til Søndagsdampskibet, hvor Flokke af andre Sommermennesker vilde vinke ad dem, eller til en stor Provins-Char-à-banc, som ventede dem fuldt pakket, færdig til Turen ud gennem Landet og Skovene. Disse kendte Landskaber og Skove, som ogsaa jeg fremmede en Gang havde besøgt i kært Selskab.

Aa saa hvid var Solen den Søndag, som jeg ellers ingen Steder saa den i Danmark, saa lette og rene dens Skygger som de rosa og blegblaa Kjoler, Kvinderne bar. Saa fri og djærv var Byen som et aarelangt, aldrig knækket Hovmod, der er ved at voxe ind i Himlen — — eller som mit eget Hovmod, den Nat jeg i blødende Trods forlod den fordærvelige By.

— — Jeg hældede mig ud af mit Vindu. Jeg ventede om lidt at se — hvem ved? — maaske hende selv: rytmisk vandrende paa den hvide Gades Fliser.

Da viste der sig ved Omdrejningen af den slangebugtede Gade en ung, lys Kvinde, ledsaget af to store Mænd, der gik tæt paa hver Side af hende, som bortførte de med rolig Magt et bævende Rov. De gik frem dernede, lige mod Solen, moderne Landsknægte med brede Skuldre, sirlige Frakker, spidse Skæg. Men hun sænkede Øjnene for Dagslyset og talte med bly Stemme, der ikke turde føre nogen Sætning til Ende. Og de to trøstede hende beskyttende, overmodigt. Jeg begreb, at der for hende ikke var Skaansel eller Redning. Hun skælvede som en Fugl i Donen. Tandaradei!

I et sidste hjælpeløst Forsøg paa Undvigelse — da de

to stadselige og store Mænd trængte næsten for nær ind paa hende — vendte hun Hovedet halvt op imod mig og nævnte med sin ængstelige Stemme, tyssende, noget om

„en Mand oppe i Vinduet."

Herrerne — moderne Landsknægte med brede Skuldre i sirlige Frakker — stirrede mig ligegyldig op i Ansigtet og lo, med deres beskyttende Jargon:

„Ja lille Frue, lad kun den Mand sidde!"

Kvinden dernede var — ikke *hende*.

Men den bævende Kvinde, bortført af skæggede Voldsmænd, var én af Byens Døtre, var én af min Elskedes tusinde Søstre.

Her sad jeg som en fremmed i denne By; jeg var kun „en Mand i Vinduet." Men mit Hjærte slog. Og jeg ønskede mig andre Tider, andre Sæder. Jeg ønskede mig Vaaben for at kunne kaste mig i Vejen for Landsknægtene, opofre mit Blod for at forsvare den bævende.

Kvinden dernede var ikke min forhen Elskede.

Nej. Men hvert Øjeblik ventede jeg at se *hende* med eller uden Følge dukke frem i Gadens Slangebugtning. *Med eller uden Følge!* Jeg ønskede mig andre Tider og

Sæder. Jeg ønskede mig Vaaben. Og den Landsknægt, som vilde vove at føre *min* Forhen-Elskede — vé ham, hvis han ikke var ærbødig.

Solen sved mig i Øjnene. — Hvorledes skal jeg forklare det? Trods den Fare, som gennemrystede mig, syntes jeg, at der for første Gang var Sommer over Danmark. Igennem disse stolte Gader, denne hovmodige og verdslige By kunde en Kejser ride uden Beskæmmelse. Paa denne trodsige Plet, fuld af farlig Fornyelse, kunde det største ske.

Men vé den Landsknægt, som vovede at føre min Forhen-Elskede uden Ærbødighed!

Jeg flygtede ud af den fordærvelige By.

Det har altid beroliget mig, naar jeg var nedslaaet og træt af Byer, at rejse ud for at se paa Kornmarkerne.

Og Lokomotiverne, moderne Landevejsriddere uden Betænkelighed i det staalpansrede Bryst, førte mig strax til frodige Enge, Udkanter, hvor Kornet duver og Koen græsser, hvor Bølgen slaar og Møllen favner Blaaet med fire drejende Vinger — stille Steder nær *hendes* By.

Opfyldt af Mindet om hende, som jeg ikke mere tør møde, vilde jeg her paa denne festlige Dag søge *ham*, den store Drømmer og Trubadur, som jeg ingensinde har mødt,

Mesteren for de hulkende Nattergaltoners „Tan-da-ra-dei“, kyndig i alle Hjærtets Veer og Vunder. Jeg havde haabet i Nærheden af et landligt Tærskeværk at maatte tale til ham om min Forhen-Elskede. Han vilde have forstaaet min „ridderlige Jærnhandske“, som jeg gad slynge til Verden; *han* — i alt Fald — vilde have forstaaet min dybe Kardialgi.

Glade Søndagsmennesker fra hendes By havde besat Toget, hvormed jeg rejste. Nu kom de dragende over Mark og Eng i Flok, ledsagede af en Harmonika. De muntre, unge Kvinder plantede sig i Græsset i glad Naturtilbedelse, som det bedst kunde falde: hos deres Mænd og Kærester. Og som det bedst kunde falde, plantede de unge Mænd sig hos Kærester og Koner. Hele Dagen lød den friske Dialekt og den utrættelige Harmonika.

Jeg fik af ligegyldige Mennesker at vide, at den store Trubadur og Drømmer ikke boede her mere. Af ligegyldige Mennesker paa disse grønne Steder fik jeg ogsaa opspurgt, at min Forhen-Elskede ikke fandtes i Byen, som jeg havde troet. — Det dulmer Nerverne at høre paa de susende Ax. Det dulmer Nerverne at høre de fjærne, højtfornøjede Raab af Byens Kvinder, ja den fjærne, saa utrættelige Harmonika gjorde mig næsten munter.

Selv om man har en Nattergal i Brystet, har man dog ikke Arme nok til at forsvare sin Elskedes tusinde Søstre mod Landsknægtene.

Sophus Claussen.

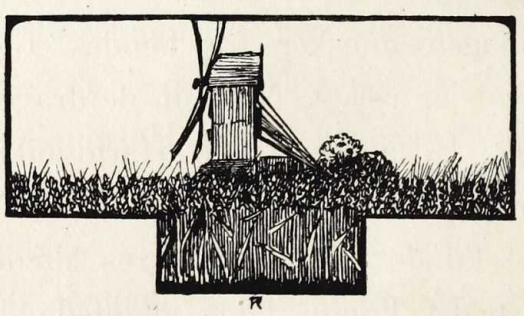

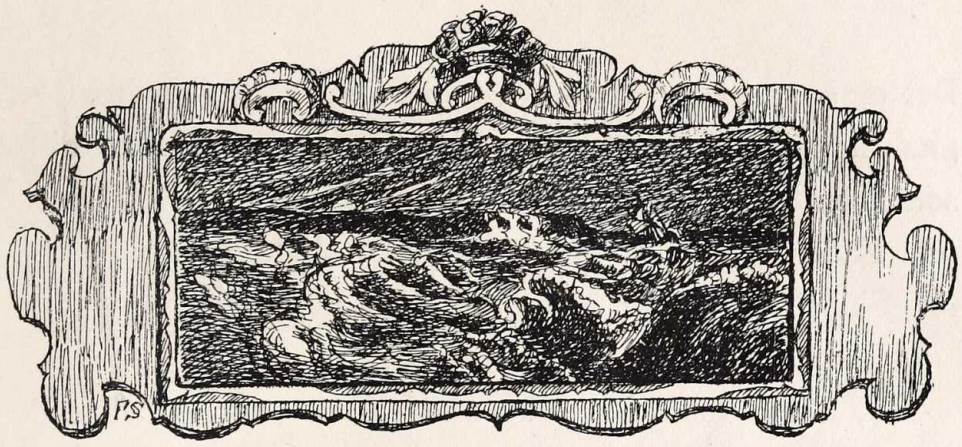

Der haster gennem Natten et Tog af vilde Storme,
og ned ad Taget rasler en Regn af løsnet Kalk,
hen over Himlen krydser Lynildens gule Orme,
— jeg vaagner angst og hører de mange Lyd sig forme
som Havets Brændings-Bulder og Skrig af Ørn og Falk.

Det er som laa jeg hjemme i Barnesengens Dyner
forskræmt af Havets Vælde, naar Storm faldt paa i Høst,
og mørkeræd og hidset af onde Drømmesyner
til Moders Stemme kaldte: Staa op, mit Barn, det lyner!
og jeg kom ind i Stuen til Lampens lyse Trøst.

Det er som Byens Vægter i fuld Mondur jeg kendte,
naar han ved Døren meldte sit: Stranding ved æ Hav!
som sitrede jeg atter i Spænding ved at vente
paa Fader, som fra Havet Beretning skulde hente
om Skibets Hjem og Navn og hvad Havet tog og gav.

— Ja, *Havet* naar det pisker mod Klit en sølvhvid Fraade,
der bores dybt i Sandet og løsner Lér og Klæg,
saa Gaard og Hytte skælver, og Bonden trygler: Naade!
saa Skibet over Revlen véd ingen Redningsmaade,
og skingre Dødsraab skelnes som Brøl af saaret Kvæg!

Og *Havet* naar i Magsvejr de dybe, grønne Vande
er som et Prismeknippe, der fanger Solens Glød!
— Ved dette Hav vil evigt min Længsels Baade lande:
— — ak, disse Aftenskyer med sælsomt gyldne Rande,
og disse lyse Nætter med Gus af Havets Skød! . . .

Nej, *den* kan aldrig elske de store Bøgeskove,
det fede Ø-Lands Agre og Sundets smalle Streg,
som al sin Barndom leved nær Havets bidske Vove
og kaldte Lyng og Graner for dejligste Alkove
og syntes Strand og Klitter var bedste Sted til Leg!

— — — —

Se, *dit* er Havet, Digter! Du store, stolte Sanger!
Du skrev dets rige Saga, dets jubelfyldte Pris.
Dèr fandt din Sorg sin Lindring, dèr græd du ud din Anger,
dèr steg de skønne Syner, som i din Digtning pranger,
dèr vandt du Sjælestyrke til Vens og Haabs Forlis.

Jeg selv — et Barn af Havet, med Genklang af din Stemme —
har lært af dine Sange at skatte Havets Værd.
— Jeg hører Rytmer klinge og synes jeg er hjemme,
og alle dyre Minder om svunden Fryd er fremme,
og Hjærtet holder Andagt som paa en Pilgrimsfærd.

— — Der haster gennem Natten et Tog af vilde Storme,
og jeg kan ikke sove for Regn af løsnet Kalk,
for Brag af Torden-Bølger og Blink af Lynets Orme.
— Det er som Hjemmets Røster nu stiger og vil forme
et Kor af *dine* Digte om Hav og Ørn og Falk.

Du store, stolte Sanger! Du frie, stærke Digter!
Al ung Begejstrings Elsker og Elskovs unge Skjald.
Du Kunstens adelbaarne, som véd, at *Stand* forpligter!
Tak for hver lødig Digtning! Tak, at du ikke svigter,
du *eneste* i Landet, Geniets Digter-Kald!

Ludv. Mylius-Erichsen.

(Til en Roman, der vil udkomme paa Gyldendalske Forlag, og som er tilegnet *Holger Drachmann*.)

DIG, *Tante Danmark*, vier jeg min Sang! —
Jeg elsker dine Bakker, Søer og Lunde,
jeg elsker dine Agre, dine Sunde,
din Marmorkirke og din Kirsbærgang!
Men allermest jeg elsker dog den Klang,
der gaar af dine Dydsdragoners Munde;
den er som Klokkelyd til Kirkestævne . . . .
men Gud ske Tak, at Klokken har en Revne!

Ti det er gennem Revner her paa Jord,
at man faar Hjærnen bedst med Visdom tyldet.
Og tyldes skal den; denne Sætning hyldet
af alle bliver, baade lav og stor;
hvad enten man er avlet blandt Krapylet,
hvad eller af et frønnet Stamtræ gror,
saa raaber hver og én ret som paa Tælling:
Ja, vi vil flaskes op med Visdoms-Vælling.

Og Fordringen er god, dér intet rester;
men den bli'r honorert forbandet slet;
ti Visdom, Børn, er ej alene det,
man lær' af Sognets Degn og Amtets Præster.
Ejheller alma mater selv har Ret,
endskønt hun kalder sig Athenes Schwester.
Nej, Visdom saas og høstes, det er givet,
ved Kend- og Kundskaben til selve *Livet!*

Og Livet er at gaa med aabne Øjne
— jeg havde nær sagt: baade for og bag! —
og se sig om saavel ved Nat som Dag
baade de hellige, men sær de søgne;

at lukke Øret op for hver en Sag,
for store Sandheder og store Løgne,
for Godhed, Ondskab, Ædike og Honning,
for Jordens Fryd og Sorg fra Tøs til Dronning!

Jeg paastaar ej, at Tingen er facil,
ti homo sapiens vil gærne skjule
sin Stammen ned fra Dyret i dets Hule,
og sjældent viser han sig helt civil,
han ynder svært at pynte sig en Smule
med fikse Lader og med søde Smil . . . .
men altid vil dog en skarpsynet Rad
hitte en Revne i hans Figenblad.

Hurra for denne Revne! Gennem den
vor milde Sol Forsoningsskæret kaster
henover vore Dyder, vore Laster,
de to Faktorer, der, som Ven til Ven,
os kloge Menn'sker til hinanden baster
saa tæt, at ej man løses kan igen,
før Rundetaarn gaar ud paa Langeline,
og Smaabørn laves paa en Dampmaskine.

Hurra for denne Revne! gennem den
man kan se Kirkefædre selv at synde;
se Erkebisper falde for en Brynde,
som de gi'r Ild og Svovl hos Menigmænd;
se en skøn Jomfru, smækker som en Mynde,
paa én Gang faa en vattersotig Lænd;
se Borgermestre dømme Folk til Tugthus,
skønt selv de Ævler aad fra Lastens Frugthus.

Og man ser Præster bag ved Altrets Tavle
griske at tælle deres Offermønt,
mens sølle Stympere, hvis Held var tyndt,
med Hud og Haar de ned til Helved bavle.
Megærer ser man uden Slør og Pynt,
og stoute Mænd, som dem for Fødder kravle.
Kort: alt som straalte nys i høj Valør,
det ager nu i Driftens Trillebør!

Derfor paany et Hoch for denne Revne
i Menneskenaturens Figenblad
bag hvilket Dyd og Last i Bundterad
har sat saa broderligt hinanden Stevne!

Og nu jeg prøve vil paa Bogens Sider
at tegne op, hvad jeg af smaat og stort
har set igennem denne Visdomsport —
saa kan I lære det, Fald I da gider!

GUSTAV WIED.

Havet svarer: Jeg kunde vel være en Mølledam
og male for Folk paa Kværne;
ja kunde jeg, skulde jeg gerne.
Men jeg er nu engang ikke saa tam;
man kan gerne skælde paa Vandet:
Jeg er Hav. Jeg kan ikke andet.
(*„Sange ved Havet.“*)

I den Mands Hoved har Tingene og Tankerne ingen Stillestand. Han er fremfor alt ikke det Hjerte, som bliver hængende og forsumper nogetsteds. Det, som ligger dybest i hans Natur, er det at røre sig. Selve Bevægelsen, dette det fundamentaleste i alt Liv, er hos ham bleven levende tydelig og beherskende al hans Væsen. En evindelig Strømfartens Glæde sidder ham i de inderste

Fibre. Saa at sige al Skønhed, han har udmøntet, er formet af dette Guld, næsten hver Melodi af hans har sit Udspring i en Sjælens inderlige, evige Uro. Se Maaden, hvorpaa — selv i hans mindste Digte — Forestillingerne myldrer og knejser frem, altid i dramatiske, bevægelsesfyldte Positurer: det er, som hører man farende Hovslags Lyd tone henover hver Linje, gennem hver Rytme.

Derhos er der dette, at han har det herligste sunde Blod i sine Aarer. Blod, som taaler enhver Dravat, Blod, som bestandig ler op imod den lyse Luft. Han føler dets nærende Saft fra Isse til Fod, bredt og fuldt gennem alt sit Væsen, og det gør Tankerne til glade, fri Fugle, gør Modet lyst og sundt, gør alle Ting i hans Hjerne raske i Vendingerne og fulde af Friskhed. Det er en stærk og stor Undergrund at have Fodfæste paa.

Hvem af hans Læsere har den ikke fortryllet, beruset med Liv, denne Strømfartens friske Driven gennem alt, hvad der kommer fra ham. Al hans Digtning strømmer fuldt hen, synger som Sejl, der strammes for en klar og ilende Vind, som Muskler, der samler sig og spændes, som Hjerter, der fyldes af Foryngelse. Se engang paa de kunstneriske Ligamenter, Senerne, Musklerne, det sammenholdende

og formende i hans Kompositioner: der er saa at sige intet uden det, at alting har Holdning, er kækt og oprejst, knejser af Ret og Kraft til at eksistere, falder ind som Led i en glad, en fri og en kongelig Færd.

Det umiddelbare Livs Sandhed og Ret er hans Sandhed og Ret. Hans Vilje og hans Kampraab staar paa denne Grund og taler. Livets friske Skiften, andet er hans Livs Omtumlinger ikke; hvad der er hos ham af Kasten sig hid og did, har samme dybe Sandhed og Rigtighed som selve Blodets Brusen gennem alle Menneskers Aarer. Det faste hos ham, hans Basis, er selve den friske Skiften, Bevægelsens Sundhed.

Denne Sindets raske Drift er det fundamentale hos ham, det tilgrundliggende, hvoraf og hvorom hans Skikkelse runder sig frem. Vil man se ham helt, maa man til denne almindelige Forestilling føje en Række secundære Udformninger. Her er ikke Plads til alle disse. Man lægge blot Mærke til, hvorledes Tingene og Bevægelserne hos ham komme i dramatisk og bred Fremkørsel, som var hans Sjæl saa bred i sin Sansen som selve Blæstens Legeme, der bestandig har et helt Landskab skiftende under sig. — Tænk ogsaa derind i, hvor han er fuld af ubetalelige Latter-

kluk, Sundhedens understrømmende sagte Latter og Burschens rotteagtige Munterhed.

Og tænk endelig alt, hvad tænkes kan, af den Musik, som vel hver Aften, naar Skumring falder paa, fører Himlens rene Engle ind i Himlens Riger, hvorledes vel i *det* Spil alle Ting maa brede sig blide og ømme, høje og velsignende ud. Op til denne Forestilling løfter enkelte af Drachmanns Digte sig, saaledes kan hans Sind til Tider forme sig, naar Vemod og Stilhed slaar ned deri. Den, som har læst „Venezia", tvivler ikke derom. —

Om Holger Drachmanns kunstneriske Evne er der i samlet Sum det at sige, at den har været stærk og fyldig nok til at kunne bære frem for os alt, hvad han har villet sige af stort og smaat, af stærkt og svagt, af søndagsstraalende og dagligdags. Ellers siger Mennesket kun det, som er betydeligt, særegent, sjældent, staar i et eller andet værdigt Klædebon. Drachmanns gyldne Lyre giver Klange, som bærer *alt* oppe fra Jorden.

Hans Verden er den ganske umiddelbare Verden. Iagttagelser, som beror paa optaarnet Studium og Grunden, Sandheder, som har store, uendelig rolige Tankesammenlejringer under sig, formes slet ikke i hans Intelligens; fra sligt er han udelukket; saadanne Ting opstaar kun i Hove-

der, hvor Tankerne vandrer stille og ventende og lægger sig erindringsfaste hen. Men saadant Hoved er Drachmanns ikke; hvad hans Digtning afspejler er netop en Livets, en Tankernes Kaskadefald gennem hans Sjæl; de Tankers Tale er som en Brusen. Hvad han har givet os er ikke enkelte bestemte, taalmodigt afrensede Tanker paa enkelte bestemte Omraader, sligt vilde passe sig til at nedsende fra et Katheder, men ikke anstaa en Holger Drachmann; han bryder sig fejl om den træge Ballast i Sandhedens Fartøj, han ænser slet ikke de tørre Noder til sit Spil.

For vor Intelligens bliver han da ikke nogen Styrismand. Men naar hans Melodier stryger igennem vort Sind, da fører de ind over vore Nerver, ind i vort Blod, en gennemtrængende Friskhed, en bred Blæst af lys frisk Luft, som ætser, perler, renser og styrker.

Vilde man under ét udtrykke, hvad Digternavnet Drachmann betyder, da maatte man vel bruge Ord som disse: Tænk paa hvad Bølgegangen, Vandenes Bevægelse er i Havnen, tænk paa, hvad frisk Virkning Strømmens Liv har i Floder og Bække, tænk paa, hvad Vinden øver, idet den farer hen over Agre og Skove, hvilken morgenklar Renhed den gyder ind i al Grøde, føl hvad det vil sige overalt i

vor Verden, at Tingene røres modigt og kækt mod hverandre, hvilken dyb Friskhed de indsuger, hvilken Sandhed de faar derved. Denne Skønhed betyder Navnet Holger Drachmann.

C. Lambek.

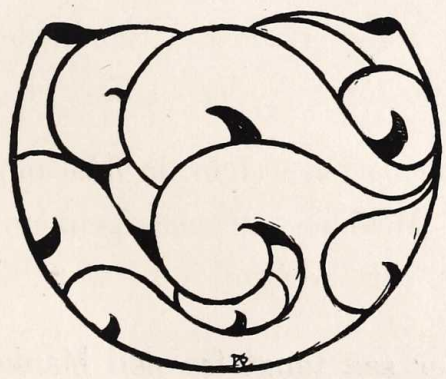

De falder saa tungt fra den blanke Plov,
de sorte fugtige Furer.
— Langt borte et Skud i den øde Skov,
en Sten, som Plovjærnet skurer,
og Stilheden lukker sig atter,
det er som Alverden sov.

Den falder tæt i den tunge Luft,
den milde, støvfine Regn.

— De vaade Haslers vemodige Duft,
langs under det gulnede Hegn,
ligger saa tungt og saa stille
som Graad, der ikke blev grædt.

Og Muldjorden falder saa tungt fra min Plov,
den tranger mig hvert et Skridt;
det skumrer snart i den øde Skov,
og Regnen falder saa blidt,
saa blidt som en Trøst for de døde,
som Løfter om Hvile og Slummer
fra Livets fredløse Møde.

Da skærer med et gennem Regnen hvast
en Maages Skrig.
Det klinger af Sø og af Bygekast;
utæmmet, hæst
af Styrtningens Brag og af Stormens Brus;
frejdigt og frit
af Morgensolblink i Bølgekrus
klinger det ned gennem Regnen,
Regnen, der falder saa tyst og blidt.

Hen over Kronerne gaar et Sus,
og Solsortens kvidrende Latter
lyder et Nu i den øde Skov,
og Stilheden lukker sig atter.

Da standser jeg Hestene for min Plov
og stirrer ud efter Maagen,
der bæres paa breden Vingefang
mod det frie Hav
langt bort over Taagen.

Men Maageskriget har vakt en Klang,
der laa i min Sjæl i Gem,
en Genlyd af hans den havfriske Sang,
har manet hans Billed frem.

Lyslevende, som jeg saa det, han staar
med Haanden paa Baadens tjærede Stævn.
De lange, rislende Bølger gaar
over Havstokken op, der ligger saa jævn
og hvid i den svale Septemberluft.

Der er ingen daarende Blomsterduft,
der er Sol, der er Hav, der er Sand.

Der er Sol paa hans graanende Haar,
der er Sol paa hans løftede Pande,
der som han staar,
den frie, den enlige Mand,
og stirrer længer end Øjet naar
ud over de frie, uendeligt bølgende Vande.

Men ud fra Lærredet lyder
en Sang, der tager mig fangen,
et Brus, der som Bølger bryder:

„Thalatta! Thalatta!
Du kommer saa frisk der ude fra
Du køle, havsalte Kuling,
Du kommer saa let og saa lystig og ung,
Du svaler mig over min Pande tung
og ind under Brynenes Huling.

„Thalatta! Thalatta!
Du kommer saa stærk der ude fra,
Du dybe, grønklare Bølge,
Du ruller fra Dybet saa kold og ren,
Du risler op mellem Strandens Sten
med Kraft og Frelse i Følge.

„Du ruller op over Stranden hvid,
Du bærer imod mig Kraft til min Id
og Bod for hvad jeg har givet;
ja, hvad i min Sang jeg har ødslet hen,
det giver Du mig vel tifold igen —
rig og mangfoldig som Livet!

„Og langt derude i Synskredsens Rand,
hvor Øjet ej skelner Himmel fra Vand,
hvor Kimingen blaaligt fortones,
der bærer Du mod mig, som Springfloden stærk,
den levende Sjæl til mit Fremtidsværk,
det Værk, som med Sejer skal krones.

„Den levende Sjæl, der er født paany,
den toner sig frem mellem Hav og Sky;
jeg blotter mit Hoved og venter.
I mit Kød og Blod vil jeg klæde den ind;
den stiger da over den højeste Tind,
og Himmelens Ild den henter.“

* * *

Jeg svinger min Pisk og jeg retter min Plov,
jeg knuger haardt omkring Handlen —
der synger et Sus i den øde Skov
om Livets Glød og Forvandlen.
Og Regnen falder saa tæt og blidt
igennem den bløde Taage —
hav Tak for Din Hilsen fra Havet,
fra Havet, som ruller saa stort og frit,
Du langvejs flyvende Maage.

PETER ALSTED.

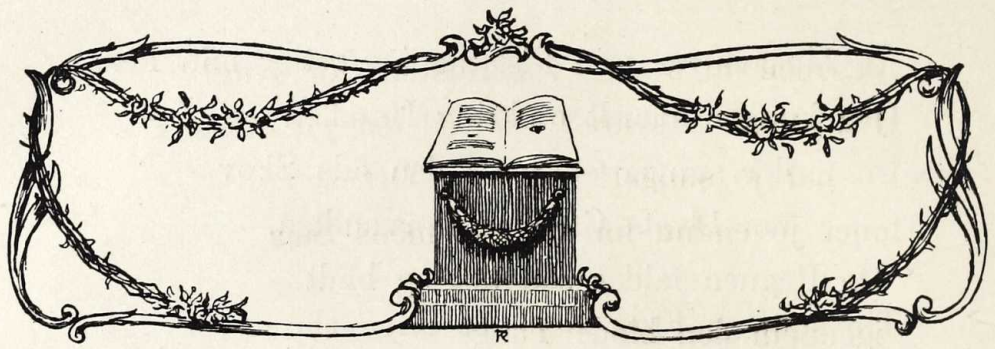

Mester blandt Sangere her i vort Hjem!
kunde jeg synge, som gerne jeg vilde,
skulde min Røst som en rislende Kilde
bære min Tak og min Kærlighed frem.

Jeg har jo læst dig med bankende Blod!
Mangen en Nat har din Sang holdt mig vaagen.
Morgenen kom og den fandt mig ved Bogen
tryllet og vugget paa Rytmernes Flod.

Mester! Vi elsker jo alle din Sang!
Det var jo den, som holdt Hjerterne varme!
Baade din Fryd og din Sang og din Harme
rørte og ramte vor Sjæl, saa den klang.

Ak, men du finder, vor Røst er for svag!
Hvad skal vi svare? Du ved det jo, Mester!
Du har jo sunget! Dit fulde Orkester
toner jo endnu for Ungdommens Sag.

Thi som en Flod mod det evige Hav
bruser din Sang fra dit Bryst. Og din Bølge
bærer i Favn som dit kvidrende Følge
alle smaa Bække i rislende Trav.

Brus da, du skummende Flod, som du vil,
over dit Land, som er stolt, naar du synger!
Rytmernes Mester! Vor Sangkunsts Forynger!
Tusinde Tak for dit daarende Spil!

LUDV. HOLSTEIN.

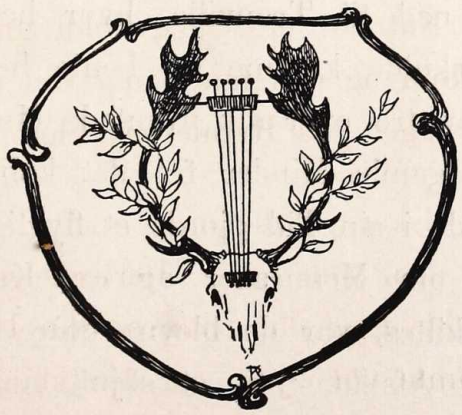

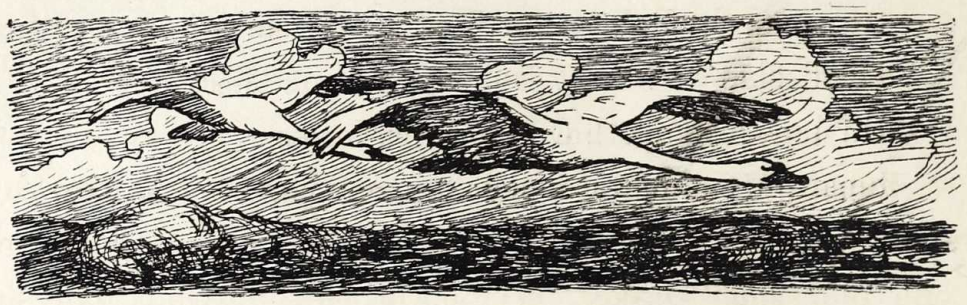

Midt paa Torvet i Rouen var de en skønne Morgen løbet paa hinanden — til største Forbauselse for dem begge. Han havde opholdt sig nogen Tid i den gamle franske By for at studere gothisk Arkitektur; hun var paa Vejen nordfra ned til Trouville, hvor hendes Mand en Maaned efter skulde komme og hente hende hjem. Nu havde de — muntre over det uventede Møde — i et Par Dage opfrisket gamle Minder fra det københavnske Selskabsliv, hvor de i sin Tid gjorde et flygtigt Bekendtskab, de havde talt om Mennesker og om Kunst — og da de nu nødig skiltes, var de blevne enige om at gøre en liden hemmelig Afstikker til et skjult liggende Badested

ved Normandiets Kyst for dèr at nyde Søluft og Ensomhed.

Paa Vejen derhen havde hun talt længe til ham om sit Ægteskab. Mens han smilede og var opmærksomt alvorlig havde hun fortalt om sit Livs mange smaa Hændelser, om sine pludselige Ønsker, der aldrig blev opfyldte, om sin pludselige Trods og sin pludselige Eftergivenhed. Mest spøgende havde hun talt, fordi hun følte sig fri og overlegen nu, og fordi hun var glad ved Siden af denne stille og forstaaende Mand, som hun havde truffet dèr saa meningsløst paa et fremmed Sted, langt fra Dagligdagslivets ensformige Disharmoni. Ogsaa han var glad, skønt hans Medynk allerede var vakt ved hendes Fortællen; men han følte sig saa tryg ved at høre paa disse Ord, hvis flygtige Klang og tunge Mening han saa fuldt ud forstod, og som hendes Nærhed gav ny Duft og stadig fornyet Vexlen.

Paa hendes Forslag var de staaet af Deligencen en Stund før den naaede Kysten: Det sidste Stykke maatte de gaa til Fods, arbejdende som Lastdyr, hvis de vilde have den rigtige Glæde af at være kommet til Maalet. Og ad en besværlig Vej gik de nu fremad, mest i Tavshed, — thi begge længtes efter Havet.

De steg og steg; en kold og frisk Blæst strøg dem imøde, fyldte Munden med Saltsmag og fik deres Øjne til at svide; gennem Lyng og Sand arbejdede de sig frem i den øde Egn. Endelig naaede de op ad den sidste Skraaning, — og foran dem, dybt nede, laa Havet, umaadeligt, glitrende i Sollyset.

De var stanset brat.

„Aa nej, — se!“ sagde hun og strakte Haanden frem. Hun rødmede hæftigt af Glæde og tav.

„Ja, — det evige Hav,“ hviskede han. Begge stod en Stund tavse og saa ud over den vilde og betagende Natur foran dem.

Graa-grønt laa Havet, stribet af brede, violette Skygger, gnistrende dèr hvor Solen ramte det. Søen var høj, og tunge Bølger nærmede sig uophørligt, svulmede, steg, rystede de forvredne Skummanker og kastede sig ind over Kystens Sten med Drøn; op om de stejle, brudte Klipper, der tilhøjre skød sig ud i Brændingen, sydede Skummet i ustanseligt Raseri. Og endnu videre strakte den bjærgfulde, sønderrevne Kyst sig; stundom sank den og forvitredes for Øjet, den steg pludselig mod Himlen og tegnede forbausende Silhouetter mod de flyvende Skyer.

Længe stod de stille overfor Naturen. Men med ét

kastede den unge Frue sig ned paa Jorden og blev liggende ubevægelig. „Aa, hvor jeg er glad," hviskede hun, „De ved ikke, hvor alt det gør mig glad!" Hun trykkede Kinden hæftigt ned mod Lyngen ved hans Fod og lukkede Øjnene.

Han lo og saa ned paa hende. „Saadan et Naturbarn!" sagde han. „De maa da have levet meget i Naturen, — har De ikke?"

Hun forsøgte at ryste paa Hovedet, men da det ikke lykkedes, sagde hun: „Det er dog heller slet ikke det, det kommer an paa. Vel? Sig, at jeg har Ret!"

„Ja, naturligvis," sagde han, „men jeg mener —"

„Aa nej, ti heller stille."

Han tav. Hvor hun dog er nydelig tænkte han og betragtede hende ømt. Hun ligger nu og lukker Øjnene for at gemme paa det, hun lige har set. Hun synes, det er langt smukkere dèr end i Virkeligheden.

„Hvorfor staar De dèr saa stor og lang som et Fyrtaarn," sagde hun pludselig uden at røre sig. „Kom og sæt Dem ned ved Siden af mig, saa skal jeg fortælle Dem noget."

Han satte sig. „Jeg er parat," sagde han.

„Naar De føler noget, faar De saa strax Lyst til at sige det?“ spurgte hun.

„Ja. Til Dem.“

„Men naar De nu ikke kan, har De saa ogsaa Lyst?“

„Ja.“

„Det er lige saadan med mig,“ sagde hun og saa' op paa ham med et hjælpeløst Udtryk.

„Lad os prøve alligevel!“ lo han.

Hun rejste sig halvt op og støttede Armene mod Jorden. Hatten havde hun kastet fra sig, og Haaret, som var gaaet op, slyngedes af Blæsten ind over hendes Ansigt, saa det ganske skjultes. Saaledes sad hun en Stund.

„Nu er De en Struds,“ sagde han. „Ingen kan se Dem.“

Hun rystede sit Ansigt frit. „Nej, jeg sad og tænkte paa noget,“ sagde hun langsomt. „Jeg kan ikke udtrykke det, jeg er saa dum idag . . . Jo, se her: Havet og Stormen og Skummet dernede og Klipperne og alt det uden om os — — Naturen i det hele, ikke sandt? . . det betyder jo ikke noget som helst for sig selv! Det er bare til for vores Skyld, ikke sandt? Det kan kun . . . nej, det er rent galt!“ sluttede hun mismodig. „Jeg kan ikke forklare det.“ Hun lod Hovedet synke.

„De mener vel, De bryder Dem kun om Naturen, naar De føler den i Dem selv," sagde han.

„Ja, det er rigtigt!" Hun saa' glad paa ham. „Jeg bryder mig ikke om den uden som et Stykke af mig selv, — saadan er det! Jeg har ham inden i mig, — Fyren! Jeg mærker ham her! Det er akkurat den samme som den udenfor i Havet og Blæsten. Derfor forstaar vi hinanden lige strax! Vi kan strax begynde at passiare med hinanden om alle mulige Ting . . . Kan De da ikke begribe det?"

„Jo, jo!" sagde han. „Hvad passiarer I da om?"

Hun blev pludselig alvorlig. „Aa," sagde hun, „om mit Liv."

De tav begge en Stund.

„De tror vist, jeg egentlig er gruelig ulykkelig," sagde hun derpaa og betragtede ham med en mut og trodsig Mine. „Jo, De gør. Jeg mærkede det før, da jeg fortalte Dem om mit Ægteskab. De sad og smaahylede af lutter Medlidenhed. Det er ganske unødvendigt. Jeg er nemlig ikke nær saa ulykkelig som jeg burde være."

Han maatte smile ad hendes Ord, — skønt han strax var fyldt af den ømmeste Medlidenhed. „Jeg forstaar det ikke," sagde han stille.

Hun saa' hastigt hen paa ham med glippende Øjenlaag.

„Jo“, sagde hun, „jeg ser det nu; det er Naturen dèr, som har vist mig det . . . Hvor dens Stemme var mild nu,“ sagde hun derpaa, og blev ved: „Man mærker saa lidt til, hvad der sker med En, naar man gaar om i sit daglige Tummerum. Gaar blot og er lidt bedrøvet, fordi man føler sig alene. Det er alt. Men idag — aa, De skulde blot vide! Strax, jeg kom herop, — jeg følte den stærke Blæst, og Havet saa jeg, det dejlige Hav med Solskin paa og det vilde Skum dernede, alt sammen kom det saa voldsomt ind over mig, det talte til mig og raabte til mig og bedøvede mig! . . Jeg kunde ikke svare, jeg forstod det ikke, jeg forstaar det ikke endnu . . . Aa jo, jeg forstaar det!“

Hun rødmede dybt, og strøg sig hen over Kinderne. Pludselig vendte hun sig helt om mod ham.

„Hvad siger De dog?“ spurgte hun. Hendes Læber skælvede hæftigt.

Han svarede ikke, men tog hendes Haand og kyssede den.

Hun trykkede den op mod hans Mund, og hun smilede og blev ved: „Er det ikke dejligt, hvor fordringsfuld Naturen er!“

„Jo, vidunderligt," sagde han, „den gaar ikke paa Akkord med noget!"

„Nej, nej! Derfor elsker jeg den! Ja, jeg føler idag, hvor jeg elsker den. Jeg er saa lykkelig. Jeg er helt frisk, helt ny idag! Kan De ikke se det paa mig?" Hun vendte sit straalende Ansigt mod ham.

„Hvor De dog er smuk!" udbrød han og betragtede hende med glade, duggede Øjne. „Blot jeg kunde gøre noget for Dem!"

„Aa!" Hun lo højt og sejerrigt. „De kan jo blot elske mig!"

Han svarede ikke, — men sad længe med bøjet Hoved, mens hun betragtede ham.

Endelig hævede han Hovedet; hans Ansigt var alvorligt og lykkeligt. Og mens han saa' frem for sig ud over Havet, sagde han langsomt og søgende, som om han talte til sin egen Sjæl:

„Jeg er glad ved at sidde her i Sol og Blæst. Jeg føler mig saa fri. Jeg ser saa vidt. Jeg føler, at jeg her er Ansigt til Ansigt med det Ubegrænsede . . det, som jeg elsker højst af alt. Jeg er lykkelig ved at være til. Det er saa nyt for mig . . . Det Ubegrænsede . . det Ubegrænsede," gentog han flere Gange sagte for sig selv.

Hun havde ikke vendt sine Øjne fra ham.

„Jeg foragter Drømme," sagde hun pludselig haardt.

„Ja, det gør De vel," vedblev han uden at mærke hendes Tonefald. „Men hvordan skulde vi Mænd vel undvære Drømmene? Hos os løfter de Laaget af Hjærneskallen, giver vore stakkels Tanker Flyveevne. Hos Kvinder bærer de vel blot de røde Hjærtelængsler ud. Men De er vist for stolt til at drømme, — ja altfor stolt og altfor trodsig, — er De ikke?"

„Jeg ved det ikke," sagde hun.

„Jo, det er vistnok rigtigt. Derfor betyder Naturen dèr ikke det samme for dem som for mig. Ja, den gør kun Indtryk paa Dem, hvis den bekræfter den Følelse, De tilfældigvis er fyldt af, naar De ser den. Idag var den trodsig og bevæget som De selv; derfor fik den Magt over Dem. Imorgen finder De den maaske ligegyldig og gold.

„Det tror jeg ogsaa," sagde hun kort.

„Ja, tror De ikke selv? — Det er jo saadan, at Kvinden naar sin Kulmination i de enkelte Øjeblikke, men Manden først i det lange, uafbrudte Tidsløb. Det er Naturens dybe, vidunderlige Gave til dem begge."

„Hvor jeg misunder Dem, at De saadan har alting paa rede Haand," sagde hun og vendte Hovedet bort.

Han svarede ikke. Længe sad han og saa' ud over Havet, som var bleven dybere i Farven, thi Solen sank. Hans Blik fulgte Kysten, som til venstre for dem strakte sig, lav og sandet, lige ned til Badestedet, hvis firkantede Bygninger og smaa hvide Telte utydelig skimtedes i Dæmringen. Og bagved dets høje Granitmole med det knejsende Fyrtaarn anedes endnu ubestemmelige Strækninger, indhyllede i de sarteste Lys: rødlige Strande, sølvfarvede Bugter, blaalige Skrænter, saa lette i Farven, at de syntes som Dampe og Luft. Og saa var Havet der igen, og Himlen, og atter Havet, hvis Toner nu mildnedes paany og blev mangfoldige i den begyndende Aftenklarhed.

„Se, hvor forunderligt," sagde han pludselig og strakte Armen frem, „— se det Udtryk, Havet med ét har faaet! Hvad betyder det? Det er som Blidhed og Medynk . . . Nej, Havet forstaas dog kun ved Intuition! Vi almindelige Dødelige lægger blot vore egne Stemninger ned deri, som i Maanen, som i Solen, som i Gud. Digterne ser det kun som det er, og det bliver derved usigelig rigt. Ja, de fører Uendelighedstanken ind i det daglige Liv, det er deres store Velgerning imod os . . . Hvor meget løsnes ikke i mig ved dette Syn! Hvor dog alt tilfældigt svinder bort, naar jeg følger Horisontens Linje dèr! Jeg ser alt saa

klart, — mit Liv, min Gærning, min Skæbne. Jeg ved, hvad det gælder for mig her i Verden, — jeg glemmer det ikke, jeg glemmer det ikke mere! Uendelighedens Lov vil jeg søge i alt, i Mennesker, i Kunst, i Natur . . . Den stærke Vilje til altid at naa det højeste, hvor jeg kan se det — — aaja, aaja, jeg skal ikke svigte!“

Lidt efter vedblev han sagte: „Hvor lykkelig jeg dog er ved at se paa Havet og Kysten og alt det . . . Saa føler jeg, at jeg har en Sjæl.“

Han tav. Lidt efter vendte han sig pludselig mod hende: „Hvorfor er De bleven saa stille,“ spurgte han og tog hendes Haand.

Hun trak Haanden til sig. „Jeg fryser,“ sagde hun og rejste sig.

Han fik travlt om hende med Shawler og Tørklæder og de begav sig paa Vej henad Badestedet til. Han var glad og meget talende, men da hun kun svarede ham kort, faldt han snart hen i sine egne Tanker, og tavse naaede de ned til det lille Hotel.

Næste Morgen sagde hun til ham, at hun maatte rejse strax. Han forstod ikke et Ord, ikke engang da han hørte hendes korte Forklaring: Hun havde taget fejl af Datoen; allerede to Dage efter skulde hun træffe sin Mand i Trou-

ville. Og hendes Tonefald var saa barsk, at han ikke turde bede hende om Lov til i det mindste at følge hende paa Vej.

Saa rejste hun, efter tavs at have rakt ham Haanden. Han saa' efter Vognen med store, forundrede Øjne, og med Graaden svidende i Hjærtet.

Sven Lange.

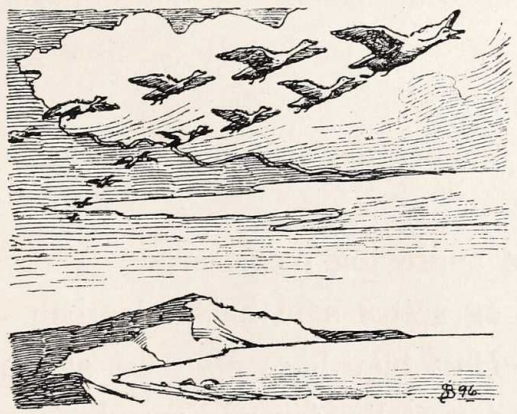

De andre tog mesterprøve
og sattes som halvguder hen.
Han blev bare altid det samme:
den stolte, farende svend,

som sang sine freidige sange
i hytte og kongeborg,
som strøede glans om vor glæde
og skjønhed over vor sorg.

De andre tog mesterprøve;
men han blev aldrig så klog!
Han blev bare altid vor kære ven;
thi han var „et hjerte, som slog“.

Vilhelm Krag.

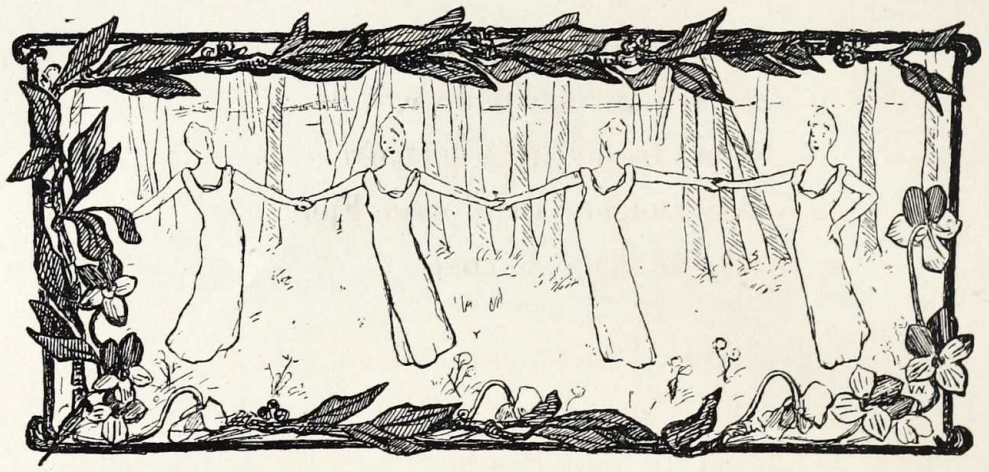

Jeg drikker Drachmanns Skaal i Vin.
Den vil ej Tungen lamme.
Jeg drikker den i Holgers Vin,
Burgundens røde Flamme.
Og holder jeg en Sangerfest,
skal Drachmann være Hædersgæst
og fremfor alle bramme.

Jeg lytter til hans Violin,
hvor lystelig den synger,

hans Fløjte og hans Tamburin,
og som i Dans jeg gynger.
Jeg hører Sprudl af Kildevæld
og vrede Bølgers Brus mod Fjeld
og Raab af glade Klynger.

Jeg drikker Drachmanns Skaal i Vin.
„For alle dine Dage!“
Jeg lytter til hans Violin
dens Elskovssang og Klage.
Oh Blomstereng en Morgenstund
og Pigehaand og Pigemund!
— De gyldne Sommerdage!

Da ser jeg paa den høje Gæst
med Haarets hvide Bølge.
Han kom fra Livets Friluftsfest,
hvor Høst maa Vaaren følge.
Blandt Blomster og blandt Bladefald,
derude hørte Livets Skjald
den store Tonebølge.

Jeg ser paa denne høje Gæst
med Haarets hvide Krone:

„Fra Somrens Fest, fra Høstens Blæst,
fra Sne og Anemone!“
De gav ham disse hvide Haar;
thi Livets Høst og Livets Vaar
er Livets fulde Tone.

Og Mismod synker i mit Sind,
da hører jeg der bæver
en stille Sang, der længst kom ind,
som nu mit Hjerte hæver.
Og det er Drachmanns Vemodssang:
„De fjerne Dages Klokkeklang“,
der for mit Øre svæver.

Oh, Sorgens søde Skønhedstrang,
der i hans Bryst fik Toner,
der gik til vort sin stille Gang,
dér hvor vort Bedste troner.
En Høst, der ejer Farveskær
som hele Vaarens Blomsterhær.
— Violer, Anemoner!

Saa hilser jeg hans Skønhedsaand
og takker for hans Sange.

Saa trykker jeg hans magre Haand
til Tak for tusind Gange.
Jeg drikker Drachmanns Skaal i Vin,
jeg lytter til hans Violin
og bliver tavs og bange.

HELGE RODE.

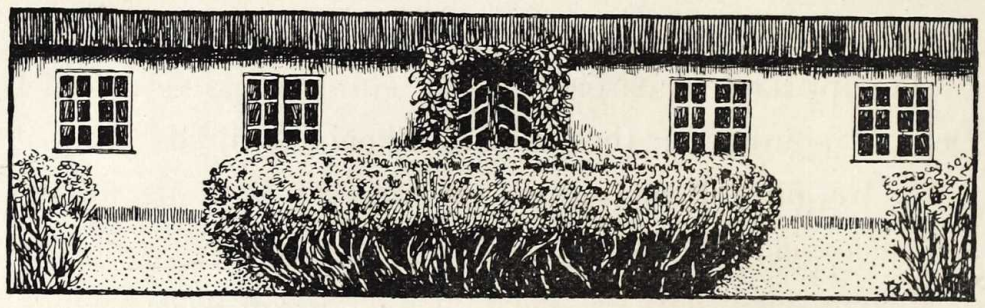

Det var en smældende varm Solskinsdag oppe i den gamle Krohave i Hornbæk.

Den morsomme, gamle Buksbomhæk midt i Haven saa' ud, som den angrede, og Solskiven havde meldt Pas. Ringspillets rustne, røde Ringe glinsede af Varme, og i det store Lysthus sad tre unge Piger og gispede i pjuskede Morgentoiletter efter Luft.

Min Ven og jeg sad paa Verandaen og drak Kognak og Vand uden Is — under Paaskud af, at det svalede.

Da dukkede *Mogens* op — Hornbæk Kros uforglemmelige Mogens, den *gamle* Kros *yngste* Vært . . . .

Han var i Skjorteærmer, og hans Paryk, der ikke var en rigtig Paryk, glinsede af Glæde.

„*Drachmann* er kommen!“

Han hverken sagde eller raabte, skreg eller hviskede det. Det faldt som et Stjærneskud fra en gennemtilfreds Himmel.

De tre unge Piger sprang op med et Hvin og løb for at klæde sig om . . . .

Mogens gled bort — uden at tage imod den Kognak, min Ven bød ham — og over Buksbomhækken summede en drægtig Humlebi i et langtrukkent:

„Dr . . r . . rach . . mann . . .“

Min Ven og jeg saa' paa samme Tid smigrede og skuffede paa hinanden. Smigrede over at skulle gøre *hans* Bekendtskab . . . skuffede, fordi vi frygtede *ham* som Konkurrent til tre unge Pigers Gunst.

— — —

Holger Drachmann sad i vor Midte i den gamle Krodagligstue. Han maatte dukke sig, hver Gang han rettede paa sig — og dog syntes baade min Ven og jeg, at der paa en Gang var blevet helt højt til Loftet i den gammeldags Stue.

Drachmann talte, lo og drak — og vadede ufortrødent gennem fade Komplimenters Morads.

Men fra en Krog lyste tre Par unge Pigeøjne ham betaget i Møde — og der laa næsten Faderglæde i Mogens Blik, hver Gang Drachmann skaalede med ham . . . .

Der var ogsaa en svedende Kirkens Tjener i Selskabet, der højlydt beklagede sig over ikke at kunne genfinde „Der var engang"s Digter i „Tyrkisk Rococo"s Digter.

Drachmann lo højt og talte dristige, hensynsløse, af og til vel ogsaa helt uovervejede Ord — der klang som Sværdslag i min Vens og mine Ører . . . .

. . . . Vi trak en Mundfuld frisk Luft inden Aftensbordet.

Forlegne stod vi ved Digterens Side, uden at kunne finde hverken Æmner eller Ord til en Samtale.

Da greb han os hver i sin Skulder og udbrød:

„Hør nu, I to unge Mænd, hvorfor hjælper I mig ikke overfor denne skikkelige Præstemand? Dèr sidder I inde og tier og lader mig slaa Slaget alene. Hvad nytter det, at *jeg* taler, naar *I* unge tier."

Hvordan den Aften endte . . . .

Forsigtige Folk vilde rynke paa Næsen og tale om Orgier.

Det var tre *unge* Mænd — med Mogens fire — der i begejstret Livsglæde jublede en kun altfor kort Nat til Ende.

— — —

En uendelig Regnvejrsdag, som det kun regner for Alvor ved Havet.

Det regnede ude, det regnede inden Døre . . . .

Min Ven havde set sig varm i en af Kroens Pigers alvorlige Øjne. Den unge Pige havde uforskyldt maattet tage imod en uversificeret Moralprædiken af sin Madmoder . . . .

Krigen var erklæret.

Blod for Blod, Taarer for Taarer . . . som naar unge fører Krig.

Efter Aftensbordet havde min Ven og jeg demonstrativt trukket os tilbage fra „Salonerne“ — og var tyet ud i Pigekamret til tre unge, ufordærvede og kærnesunde Piger, hvis eneste Fejl maaske var, at de tjente for deres Brød.

Regnen faldt i stride Strømme udenfor, Rotter og Mus gnavede under Gulvet og over vore Hoveder — ved en usselig Lampes søvnige Skin drøftede vi, paa Forhaand sejrsberust, hvor høje Forargelsens Bølger vel gik deroppe i Storstuen, der i *den* Stund forekom os befolket med hele det uforfalskede, danske Bourgeoisie.

Da den spinkle, tapetforrevne Bræddedør sprang op, saa Hængslerne glemte at pibe.

Drachmann stod stor og vældig og dukkende sig i den aabne Dør.

„Naa, saa I troede, at jeg var for gammel til at føle ungt! . . .“

Og Sammenkomsten begyndte med en Moralprædiken, der kunde have slaaet Gnister af de mest ufølsomme Stene, og endte med et Digt om „Hornbæk, Kroen, Sandet og Vandet —“ og tre unge, ufordærvede og kærnesunde Piger — hvis eneste Fejl maaske var, at de tjente for deres Brød.“

— — —

En af de sidste Gange, jeg traf Holger Drachmann, gik han med Stok efter sit uheldige Fald i Hamborg.

Vi var et lille, *ungt* Selskab, der efter en Middag paa en Herregaard gik en Tur ud ad Vejen.

Drachmann gik tungt, støttende sig til sin Stok, og havde Smærter i Foden . . . .

Vi besøgte en Landsbykro, kendt for sin udmærket smukke Have. Kroens Vært, en pudsig, gammel Original, viste os henrykt om i den.

Da vi skulde gaa, spurgte en af Selskabet, om der ikke fandtes en anden Vej fra Lysthuset, hvor vi sad, end den vi var kommet ad.

„Jo, der gør,“ svarede den nogleoghalvfjerdsindstyve-aarige Vært, „men den kan *den gamle* dèr vel ikke magte.“ Og han pegede paa Drachmann.

Vort lille Selskab brast i Latter; men Drachmann saa' tilbage over os, dèr hvor han stod.

Saa sagde han med det ham egne, lidt syngende Tonefald, halvt vemodig, halvt skæmtende:

„Han har Ret. Jeg burde vel være gammel. Jeg er den yngste i Selskabet.“

— — —

Den yngste blandt Digtere! Den yngste blandt de unge! For Drachmann, der kan lade haant om alt mellem Himmel og Jord, undtagen netop om det at være ung — og for Drachmann, der trods alt vil vedblive at være ung blandt de unge — — For ham sænker vi Unge her vore — mere eller mindre skarptslebne — Paradekaarder.

William Norrie.

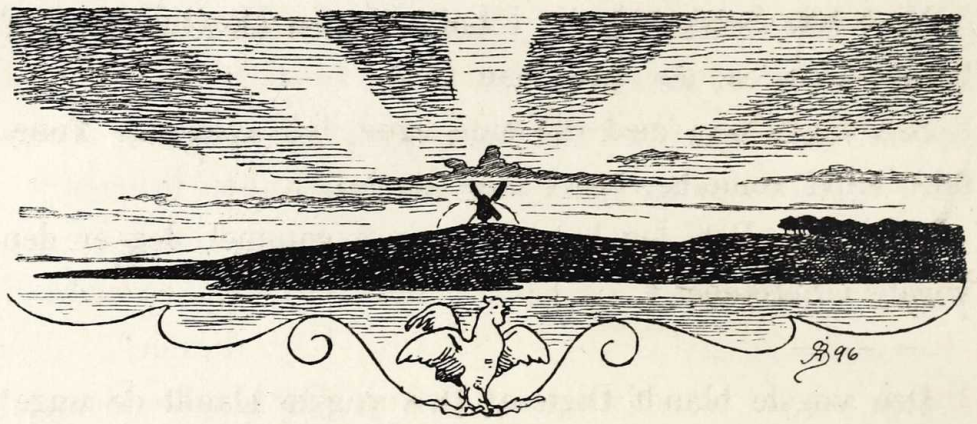

Ak, I Venner, er I trætte? Er I sløvede og slagne?
Har I ingen Tro paa Dagen, der vil komme, der vil gry?
Eller vender I jer smilende og haanligt for at fly,
medens Rusten rødlig blomstrer paa de Vaaben, der var dragne!

Har I tabt jer Ungdoms Længsel efter Vejen, svær at drage,
evig truet, tung paa Ufred, mod det unge Morgenskær!
Har I følt jer Ensomhedens dybe Vanvidsrige nær,
ak, og ønsker jer den støvetsikre Kongevej tilbage!

Ak, I Venner, er I trætte! Tunge eders stolte Vinger!
Vemodsfyldte eders Øjne, Mundens Krusning længselsfuld!
Kom! Og lad os samles, Venner, her i Aftensolens Guld,
medens Efteraarets Bier sidste Høst til Kuben bringer!

Husk vor Mindefest i Aften! Værdig Fest blandt magre
Fester!
Magre var de Gravølsdage, hvor kun Vinen vakte Sang!
Men idag kan Hjærtet svulme i sin egen sære Trang
og i Verset knytte Rytmeneg til Høstfest for vor Mester!

Ja, vor Mester! Ham, som fulgte stolt sit Lunes stolte
Bane.
Ham, hvis Vinger hastigt voksed' til en mægtig Svaneham.
Og han svang sig højt mod Solen fra de Fædres
Andedam,
længselsvaagen, elskovsvimmel, som en stor og snehvid
Svane.

Og hans Sange — varme, gyldne! Ja, som glemte store
Minder,
disse Rytmer, hvor de kalder! Og de vaager om hans
Navn!

Og de kalder paa vor Ungdom, der er syg af Sorg og Savn,
og de synger om en Himmel, der er blaa, mens Solen skinner.

De er stærke, hine Sange, af saa sommergyldne Glæder!
Denne Glæde, den var eders! I var glade selv en Gang!
Der staar Taarer i jert Øje, naar I tænker paa hans Sang!
Ak, men vintertrætte Venner, kan det nytte, at I græder?

Ak, nej Graaden gør kun fattig. I skal være foraarsrige!
Og en evig Ungdoms Roser skulle kranse eders Haar.
Eders Sange skulle blomstre! Og en gylden Rytmevaar
som en varm og duftfyldt Bugnen over tørre Egne stige!

Men beskæmmede I græder . . . . I bør synge hine Sange!
Ak, med Vemod vil de liste sig i eders Sjæle ind.
I bør nynne dem saalænge til de vokser i jert Sind,
og til tusind muntre Rytmer eders eget Øre fange.

Da vil glade Sange lyde langs de vinterøde Veje,
da vil Slægten kranse eder, der har lyttet til dens Tarv.
Og da hæver I vor store og vor muntre Mesters Arv,
I, som selv har faaet Morgenskærets dyre Guld i Eje.

Louis Levy.

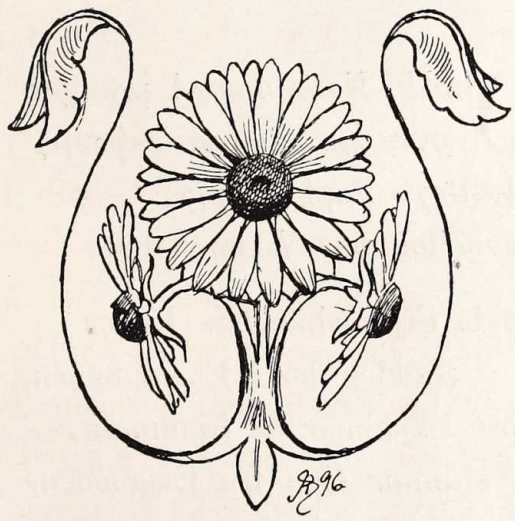

Dunkle Nattehimmel pranger
over Jorden navnegjeten;
sekeltörre Popler fanger
Ravneflok paa Vintersletten.

Enkle Stjernebilleders Baner
funkler der i Ensomheden,
store Skjæbner de fremmaner
— stumme Glöt fra Evigheden.

Mons Lie.

— — —

Personlig kender jeg Dem ikke.

Jeg har engang ved et Bord siddet over for Dem, set Deres Skikkelse og hørt Deres Stemme, der ikke talte til mig saa lidt som min til Dem. Og som halvvoksen Dreng, hvem Kunsten lige havde grebet ved Vingerne og pustet fuld af Tilbedelse, har jeg en Dag vandret Købmagergade igennem i Hælene paa en høj, skægget Mand med stor, blød Filthat og sitret sagte af Andagt i den

Tro, at det var Dem, jeg betagen fulgte. Men det var ikke Dem, — De var den Gang langt uden for Landets Grænse.

Men Digteren, — dér begynder mit Bekendtskab ved to Krager. Et Steds i „Vandenes Datter“ sejler de en Blæstvejrsdag paa Vingerne sidelæns op mod Vejret, hen over Skove, hvis visne Blade hvirvler.

Dette lille bitte Sted har paa forunderlig Vis bidt sig fast, og, som det gaar med den Slags Ting, fra denne lille Kim, fra disse to efteraarsgraa Fugle, der sejler mod Vejret, er De vokset frem for mig.

Ligger en af Deres Bøger paa mit Bord, huser min Stue den frie, frelse Blæst, kapslet ind i denne lille, gule Bogfirkant, som Aanden i den Flaske, Fiskeren fandt paa Persiens Strand, — den frie, frelse Blæst, Havets Aande, som den strømmer vesterfra ind over det lave, side Danmark, Efteraarets dybe, store Drag, der former Skyerne mægtigt og tumler Sommerens Løv i hastige Kast.

Mig har De ikke skabt nye Skikkelser, ikke beriget paa den Vis. Jeg saa bestandig den samme bag det alt, Æolus,

Njord, Vejrets Herre, Vinden, som klager mellem de nøgne Klitter, nynner mellem Markens Straa, jubler over Havet, Vinden, som er Verdens Sjæl, Livets store Ekko, myg og trodsig, lun og kold, fyldt af Suk og Sang og evig vaagen.

Jeg, som ikke kender Dem, véd Dem ingen Steds. For mig drager De over Jorden som en Skygestalt, en Taagekæmpe, der en Sommernat kan sænke sig over en Eng for at stige med Solen og drage til Søs eller langt over fjærne Bjærge, hvileløs som Poesien selv, en Kæmpedigtning, evig født paany, som Skov og Mark og Strand evig fødes paany for hvert skiftende Solstrejf.

Og bringer Tilfældet mig i Deres Nærhed, ser jeg Dem i Borgernes By, ser Mennesket, der rummer det, som er Dem, gaa ned ad Gaden, høj og med Blikket hævet over alle andres, fanges jeg af den Følelse, der greb Middelalderens Troende, naar de paa deres Vej saa Paven, Kejseren, alt, hvad helligt var og stort. Og jeg fornemmer det, som var jeg nærmere Livets inderste Fylde, de evige Strømmes Brusen.

Dette er store Billeder, dobbelt store i et Land, der er lavt og elsker Flademaalet frem for Højden, et Land, hvor

Elskov gror sent og sejgt, hvor Sorgen er den alene blandt alle Følelser, der sænker sig dybest.

Men saaledes fornemmer jeg.

Ingen kan tage det fra mig.

— — —

VIGGO STUCKENBERG.

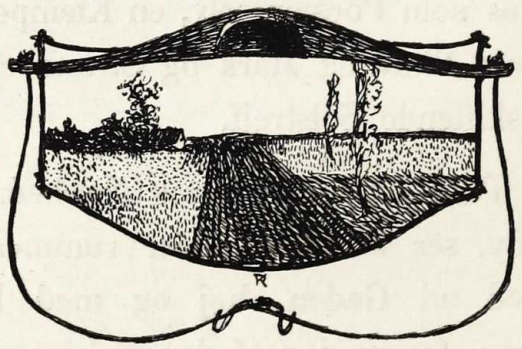

Alle de store Skjalde var døde,
Spillet var gaaet i Staa.
Kraftløse Efterklangs Stemmer kun løde.
Ingen kunde synge — ingen turde slaa;
Nederlaget blytungt over Danmark laa.

Landet var søndret, Modet var slaget,
blødte for Rovfuglens Klo;
dødstræt var Danmark, halvt paa Stang hang Flaget,
hvor var Modet henne — hvor var Slægtens Tro?
Ingen mægted' bygge Fremtidshaabets Bro.

Hør! — Skjaldens Stemme vækked os alle,
malmfuld og kæk i sin Klang.
Stærk som et Hærskrig hørte vi den kalde,
frisk som en Storm over Land den sig svang.
Det var Holger Drachmanns fribaarne Sang.

Friheden sang du! Fisker og Bonde,
Folket selv du skænked dit Kvad.
Kraften, som bygger her ved Bælt og Sunde,
du til Værket kaldte, til din Fest du bad.
Sangens Toner splitted Skyens Taager ad.

Havet er frifødt, ingen Magt det binder,
Havbølgen gaar som den vil.
Havet spejler Landet, Havet om os rinder.
Havets friske Favntag trænger Danmark til. —
Havets stærke Toner lyde i dit Spil.

Malet du har jo de susende Skove,
Klitten saa skinnende hvid,
brusende Brænding, vuggende Vove,
Farten paa Bølge ved Midsommertid,
Ungdommens Længsler og Elskov og Strid.

Graanede Sanger, mærket af Striden,
Furet af Vejr og af Vind.
Det skal du vide, frem gennem Tiden
til de nye Slægter gaar din Digtning ind,
tænder Livsens Glød paa Danmarks Ungdoms Kind.

Danmark det lever, rejstes efter Slaget,
Danmark gik ej under Aag.
Frejdigt fra Stangen vajer atter Flaget,
endnu er der Kræfter i det danske Sprog.
Det har bedst du lært os paa din Kampsangs Tog.

Rolf Harboe.

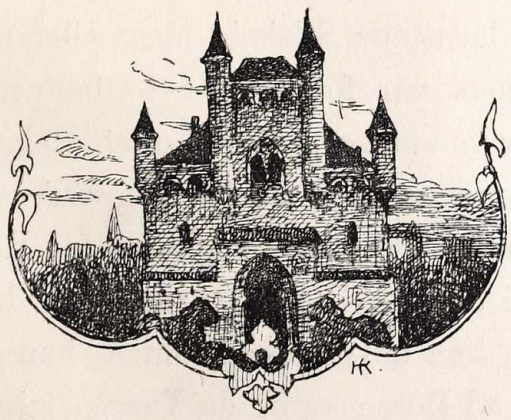

Det var en maaneklar Septembernat — en af de *forhenværende* lyse Nætter — og det var midt inde i København, højt oppe paa en Kvist, fra hvis Vinduer man saae ud over Kongens Have.

Et ungt og larmende Selskab, mere eller mindre *Kunstnere* allesammen, var forsamlet i to fantastisk udstyrede Rum, hvor der var meget lavt til Loftet. Holger Drachmann var uventet kommen til Stede for at gratulere Husets unge Frue, som havde Fødselsdag, og som for Resten var den eneste Dame i Selskabet. „Har I noget at drikke, Børn?“ var det første, han havde spurgt om — han maatte formelig *krybe* ind ad Døren — og da Værten i hvert Fald ikke var sikker paa at have *nok*, var vi stormede af Sted alle-

sammen, med Digteren i Spidsen, ned i et underjordisk Vinlager, hvor vi havde forsynet os med en Beholdning, som strakte sig fra hollandsk Genever til St. Peray. Vi havde overmodigt forstyrret den borgerlige Nattero i Husets lavereliggende Etager, hvor de gyldne Dørplader blinkede bebrejdende til os i Mørket; vi følte os ligefrem forpligtede til at gøre Spektakel, fordi vi havde Drachmann med os, og vor Vært erklærede, at han *vilde* siges op den næste Dag!

Drachmann bar Fødselsdagsbarnet til Bords. Hun var saa lille og spæd, at hun forsvandt i hans Arme, og han gav hende Kælenavnet „Dukken i Græsset", der ogsaa kunde lyde som „Duggen i Græsset", et Ordspil til at betegne den sarte Friskhed, der var udbredt over hendes Væsen. Hun saae op til ham med sine undrende Barneøjne, og alle vi andre — som til Dagligbrug var skrivende, malende, komponerende unge Mænd, hver især med sit lille *Navn* — vi saae i dette Øjeblik paa ham med en lignende barnlig Beundring. Han sad for Bordenden, overnaturlig stor, i sin vide blaa Sømandspjækkert; foran sig paa Dugen havde han en mægtig Bourgognepokal, som han hyppigt førte til Munden, og han talte med sin patetisk tilslørede Røst i slængende, henkastende, udfordrende Tone-

fald, idet han ledsagede hver Sætning med vældige Armbevægelser og uafbrudt hev op i Bukselinningen.

Han talte for den unge Frue — for de to Unge, der byggede som Spurve under Taget, højt oppe over alle Byens Kræmmersjæle og Snobber, som ikke fortjente, at Septembernattens Maane skulde skinne paa dem. Han talte, og vi genkendte vor Ungdoms Afgud i hans Ord; vi genkendte de mangfoldige og vekslende Stemninger, som havde henrevet os alle i hans Poesi — de engelske Socialisters og de lyse Nætters, Sakuntalas og Snehvides Stemning. Han talte og drak, og *vi* drak og lyttede. Vinen flød, Begejstringen steg. Vi saae ham stor og fjærn som i en Sky, der var rød af Revolution og Bourgogne, og vi hørte hans Røst gennem Tobaksrøgen som Efterklang af Ossian gennem Taage. Han kaldte os allesammen ved Fornavn og skaalede med os, og vi følte os glade og smigrede som Drenge og fik Mod til ogsaa at kalde *ham* ved hans mange Fornavne: Skaal, Du farende Svend! Skaal, Godtfred Springforbi! Skaal, Ulf! Skaal, Vølund! Skaal, Tintoretto! . . . .

Skyen bølgede for vore Øjne, en Sky af Vin og Røg, af Poesi og Henrykkelse, og Drachmann blev til ét med Skyen; den skiftede uafbrudt Form, den skiltes og flød sammen og forklædte sig i alle mulige fantastiske Skikkelser: det

var den store Bjørn fra Fiskerlejet, og det var Æventyrets Bjørn, forvandlet til en Prins, hvis Rige laa Østen for Sol og Vesten for Maane; snart var det en af de gode gamle Hollændere, snart en Landevejstroubadour og saa atter pludselig en østerlandsk Drømmer, som sang for sin Suleima. Vi berustes af denne Sky, som i det ene Øjeblik var luerød, i det næste dannebrogsfarvet; — vi berustes af Digteren, som vakte Oprør i vore Sind, og som omslyngede os alle med sin Danskhed — *den*, vi elskede højest hos ham, *den*, som lod os forstaa Mennesket Drachmann saa godt, at vi følte os inderligt forenede med ham i en og samme Stemnings-Sky, da vi henad Morgenstunden drak Afsked i den festlig skummende St. Peray.

— Men *det*, jeg egenlig vilde fortælle, var, hvordan det gik en ung Poet, som var med i Selskabet, en lang og tynd Poet, som i sin stigende Begejstring for Drachmann havde drukket mere Bourgogne, end han kunde taale, og efterhaanden levet sig ind i den usalige Illusion, at han var, om ikke Drachmann selv, saa dog omtrent noget ligesaa Stort. Han følte, hvorledes han i Løbet af Natten blev længere og længere; tilsidst følte han sig umanérlig lang. Uheldigvis havde han ikke nogen tilsvarende Fornemmelse af sin Tyndhed, ellers vilde han selv have indsét det ko-

miske i, at han paa Hjemvejen stillede sig op overfor en Lygtepæl og skældte den ud for dens Konservatisme. Efter at han paa denne Maade havde givet sine revolutionære Følelser Luft, fortsatte han sin Vej nogenlunde langs ad Fortovet, idet han under store Armbevægelser sang: *Min Vin, min Kaarde og min Elskerinde!*

Følgen var, at han blev standset af en Politibetjent, som foreholdt ham det upassende i at lave Gadespektakler. Da Poeten erklærede, at han bar sin Hat, som han vilde, affordrede Betjenten ham hans Navn og Bopæl. Poeten svarede, at han hed Tintoretto og hørte hjemme i Renæssancetiden, hvilket skal have medført forskellige Ubehageligheder for ham. Da han kom hjem paa sit højtliggende Værelse, foresatte han sig at tage Hævn. Han vilde udføre en Bedrift. Han klædte sig helt af og kylede dernæst sit Tøj ud ad Vinduet, idet han forbandede alle Snobber og Kræmmersjæle. Saa rettede han sig i sin fulde Højde, nøgen som fra Naturens Haand, strakte Armene i Vejret og udbrød:

Vølund! Vølund!

Heldigvis havde han ikke kastet sin nødvendigste Underbeklædning ud ad Vinduet, og heldigvis vendte dette ud til Gaarden. Da Poeten havde staaet lidt i sin plastiske Stil-

ling, tog han Skjorte og Underbenklæder paa igen, listede forsigtigt ned ad Trapperne og samlede sit Tøj op i Gaarden.

Septembernattens Maane var paa dette Tidspunkt blegnet for den gryende Dag.

C. E. Jensen.

Mit Hjertes Drøm om Liljer — min Drøm fra jeg var Barn —
har nynnet mig en Vise om den, der elsker Livet,
har hvisket om, at Haabet og Sejren ham bli'r givet, —
for den, der elsker Livet, gror der Liljer over Skarn.

Du fandt de hvide Liljer, — dèr, hvor andre kun fandt Skarn,
i fjerne skønne Haver bag underfulde Slotte,
du for ad Livets Veje, og de blomstred, hvor du traadte, —
du fandt de hvide Liljer, jeg drømte om fra Barn.

Du var den store Elsker! Det er din Ungdoms Daad.
— Gud signe hver, som elsker den Jord, hvorpaa vi træder,
Gud signe den, der synger for Sjælene — og græder
og hæver sig til Lovsang og Jubel gennem Graad!

Kai Hoffmann.

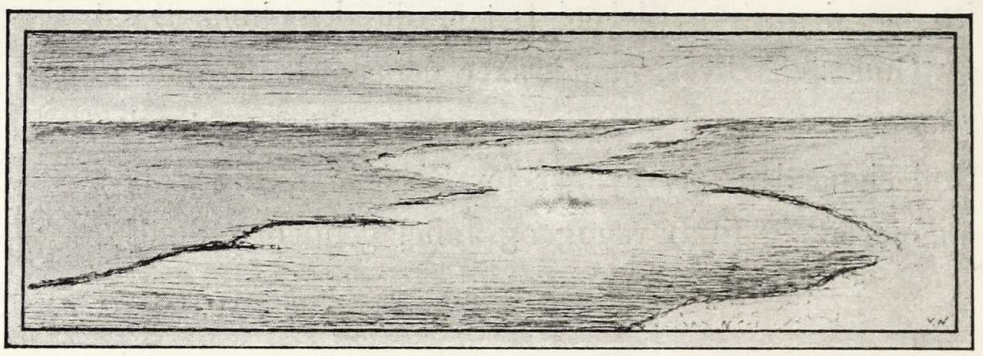

Du Digternes Digter, — jeg hilser dig, og festligt klinger mit *du* til dig, thi til sin Høvding har man ikke anden Tiltale.

Jeg har kun set dig én Gang — i mange Gasflammers sitrende Fjernhed. Og dog er der ingen Skikkelse, min Sjæl bedre kender end din.

Kun én Gang hørte jeg din dybe Røst — den lød som Klang af Malm gennem tyk og faldende Sne. Og dog klinger ingen Stemme oftere i mit Indre.

Den lyder til mig — fjernt brusende som Havet i dine Sange; den synger piblende som din Elskovs dryppende Kilde i Poesiens vidunderlige Skærsommernatsdrøm, hvor

alle de mødes, som har hinanden kær, men ikke siger det om Dagen. Hvor ofte har jeg ikke mødt dig i mine Nætters saligste Rus og set dig midt imellem mig og min Elskede.

Jeg ved ikke, hvor du er, og jeg tror ikke nogensinde at træffe dig, som man træffer et almindeligt Menneske af Kød og Blod, i de reglementerede Buxer og Vest og ligesaa korrekt bag Vesten som udenpaa.

Men jeg tror, du ejer Gudernes Forvandlingsevne og besøger mig i de sælsomste Klædebon. Og jeg ved, du er noget usynligt over og omkring mig og, uden at jeg vil være ved det, midt indeni mig.

Du slaar ned som en Ørn, der ser, hvor der er Bytte for Himlens frie Fugle. Og saa ofte der gennem Tiden og Verden gaar et Pust af det vidunderlige, det evige, da er du den förste til at gribe Pustet og den mest hjertegrebne til at synge det ud, saa det giver Genlyd og glimter trindt i alle Troendes og Vantros Hjerter.

Man ved aldrig, hvor man har dig, du Havenes stolte Fribytter! Du alene er uden Lænker. Nogle skælver, naar de ser din Vimpel i Horisonten, andre forarges over dine halsbrækkende Manøvrer, men hemmeligt jubler vi alle over din Dristighed. Thi du gör alle de Skridt, som de

bange Sjæle ikke tör og dog saa inderligt beundrer. Og uden dig havde Danmark ti Procent Idealitet mindre at opholde Livet ved.

Din Digtning strömmer gennem vort Land som en Flod, der er rummelig nok til at optage alle Bække og Aaer. Paa din Fødselsdag bliver der Höjvande, thi alle Kilderne springer og Bifloderne svömmer med Hyldest og Laurbær.

Hvordan göre Regnskab for alt, hvad jeg skylder dig? Jeg levede af dig, för jeg havde lært at kende Forskel paa mit og dit, og endnu hvert Aar bringer du mig nye Gaver. Jeg elskede dig mer end Horats og Virgil, da de udgjorde min daglige Kost, og et Par Vers af dig var som Vin, der skyllede de klassiske Mumier ned.

Du tegnede dit Navn i min Artiumsstil; midt i de ciceronianske Vendinger lyste et Citat af dig — Livet kaldte gennem *dit* Navn: Ungdommen, Sommeren, *du*.

Og mine Sommere gjorde du rige, og du bød mig mere og mere, alt som jeg blev ældre, og bestandig blev du höjere, selv om jeg fik lagt en kneben lille Alen til min egen Vext. Og med Tiden blev jeg modig og mandig til at elske alle dine saakaldte „Fejl“.

Din Vin blev gammel og god, og den taaler at lagres længe endnu; selv naar den sent i Tiden skænkes op, vil

den bruse som et Ungdomsvæld. Rusen er farlig, men jeg er stolt over at kunne taale den.

Og jeg er stolt over at kunne sige dig Tak. Og min Tak gaar ogsaa til den *Edith,* som du har skabt, og hvem din Kærlighed har givet uvisnelig Ungdom. Tilbedelsens Glorie satte du om dit hellige Ideal.

Jeg bringer dig ikke Vers, thi man byder ikke Bagerbörn Hvedebrød eller — mere poetisk: Man bærer ikke Roser til vor fejreste Rosenhave.

Men jeg hilser de unge Digteres Digter med den Prosa, der bevinget flyver lige ud af mit Hjerte.

Sophus Michaëlis.

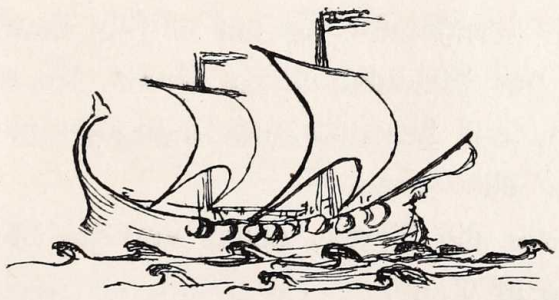

Steg Du som Ørn over alle os andre,
stod Du til Havs som den brusende Svane,
blev Du herhjemme, og saa vi Dig vandre
ensom paa Stranden, langs Havet, Du elsker,
hvor Du end færdedes, ude som hjemme,
om Ørn eller Svane —
dansk var din Tanke, dansk var din Stemme,
— ikke af Vane,
nej! men fordi Du kunde ej glemme
Hjemlandets Strande og Hav, som Du elsker. —

Vi har saa meget at takke Dig for,
vi Unge, til hvem Du har sunget det ud:
„Der ligger Guld i Barrer,
der ligger de store Bud.“
Du havde det Guld i dit Hjærte,
Du mønted det ud for os,
Du skrev dine Bud for os Unge,
de Gamles „Guder“ til Trods.

Der var vel iblandt det meget, Du skrev,
det, som igennem Aarene glemtes,
men flest var de Strofer, der gemtes
dybt i vort undrende Hjærte og blev
de Toner, hvorefter det stemtes. —
Og derfor: hvad enten det skælved i Graad
eller bruste af Lyst og svulmede frit,
saa var dets Toner en Genklang —
— en fattig Genklang af Dit. — — —

Steg Du som Ørn over alle os andre,
stod Du til Havs som den brusende Svane,
blev Du herhjemme, og saa vi Dig vandre
ensom paa Stranden, langs Havet, Du elsker,

hvor Du end færdedes, ude som hjemme,
om Ørn eller Svane —
ung var din Tanke, ung var din Stemme. —
Ikke af Vane,
— nej! men fordi vi aldrig kan glemme
Dig, ved hvis Fester
altid vi Unge var velsete Gæster —
derfor vi sænker i Dag vor Fane
for Dig, den kronede Mester.

Carl Hjernø.

KRAFTIGT klinge Kvadet!
— Ej for graanet Gubbe,
Selv om Sølvstænk smykker
Haarets Væld —
Kraftigt klinge Kvadet,
Hil Dig Sejrens Sanger,
Ungdommens og Livets,
Elskovens og min!

Stor blandt Sjølunds Sønner
Staar Du, solomstraalet,
Synger Sang om Sommer
End i Høstsols Glans,

Tæller, hvad Du tabte,
Med et Smil paa Læben,
Tælle Dine Sejre, kan Du ej.

Nornen rister Runer
Over Tidens Tavler,
Skriver som med Stjerneskrift
Dit Navn paa Himlens Hvælv,
Ridser det i Bøgens Bark
Og jubler det til Havet —
Ind i vore Hjærter ridsed Du det selv.

ALPHONSE WALLEEN.

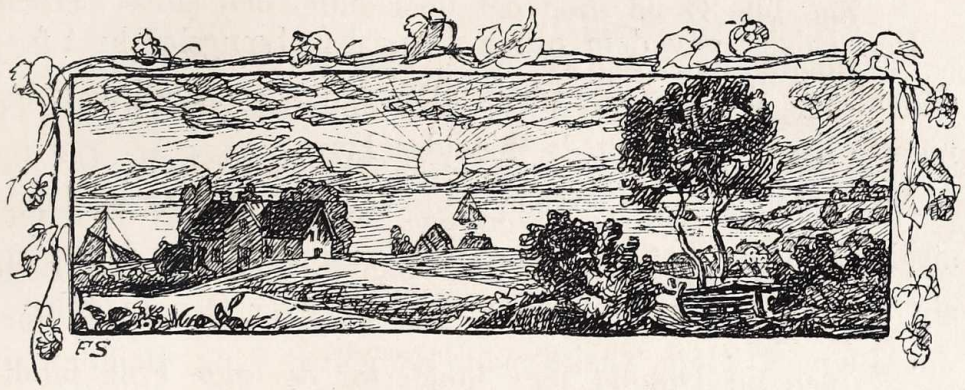

Mindes Du endnu — fra din Ungdom, fra dens tidligste Tid, den Gang Du ikke var berømt som nu — ja, vel slet ikke berømt — at Du ovre paa en lille Ø i Østersøen traf et ungt, nygift Par, en Skolelærer og hans Hustru, som boede i en lille lav Skolebygning paa et bitte Embede? — Men den Skole havde de Byens Mænd lagt højt, højt oppe paa en Bakke med Udsigt ned over duknakkede, teglhængte Huse, over Havnens Baade med de rødtjærede Sejl — og langt ud over Østersøen og dens mange Skuder, der for brede Sejl kneb rundt om Hammerens Pynt. — Og den Skolebakke havde skænket de unge Folk et vidt Syn ud over Havet og med dét et friere Blik paa hele Livet.

Den Udsigt gav dem ogsaa Længsler, Længsler bort fra den lille Ø ud mod det ubekendte, den store Verden, som maatte ligge der et Steds, hinsides Havet.

Ned i den lille Fiskerrede dumpede Du en Dag og kom straks til Huse hos de unge Skolelærer-Folk. Det fulgte af sig selv. Du var kommen vandrende over Øen med hele din Bagage i en Taske paa Ryggen — og Bellman i Lommen. Meningen var vist kun at raste der et Par Dage, men dit Ophold blev langt, for de unge Folk fandt i dig, hvad de trængte til. Da de ikke kunde naa ud i Verden, kom Du med en Verden til dem. Du havde været ude i Livet og allerede set og levet saameget derude, at Du kunde give deres Drømme Indhold, og Du digtede dem og dig selv ind i de dejligste Riger, fulde af Sol og Ungdoms Glæde. Du lærte dem at kende Digtere og faa en Forstaaelse af dem, som de ikke før havde anet.

Til Gengæld lærte han dig at kende Fiskerne; nu kender Du mange, men han lærte dig at kende de første — og I for ud med dem i ondt som i godt Vejr; I sad selv til Rors og gik ud i forrygende Storm — ja, en Nat var de bange for, I var blevne derude, da Havnen ikke kunde søges for Paalandsstorm, men I kom om paa den anden Side af Øen og vandrede syngende hjem over Land —

mens Fiskerne stod nede ved Havnen og nær havde sunget jer Dødssalme.

Ogsaa andre fremmede Fugle søgte der til i det Skolelærerhjem; en Svensker, en Upsalenser, der havde soldet og levet, men læst for lidt, og nu som reduceret Danselærer var havnet paa Øen — med flere smaa Talenter og et stort — han spillede paa Fløjte som faa. Og fra alle de Vinddrivere, som søgte Læ under Byen for senere at smutte om Pynten, kom Kaptainerne i Land, og mange af dem fandt ogsaa op i det Hjem, hvor der om Aftenen og Natten blev talt og sunget paa mange Tungemaal og levet som kun enkelte, lykkelige Gange i Menneskers Liv, naar Ungdom og Livsglæde slaar Bro mellem Folk.

Velkommen var alle Gæsterne, men mest kærkommen var dog Du, naar Du sang de Bellmans-Sange eller andre, som ingen vidste af hvem de var — men de har vel været dine egne første Sange?

Naar Du var ene med dem og talte til dem om dine Stormandsdrømme, da ilnede Du ogsaa den unge Lærers Sind, han vilde være en ny Pestalozzi, han vilde rejse en Skole paa Øen for al dens Ungdom; der skulde rejses i Frihed og Tillid til egne Kræfter, over Bord med al Remseri og Pedanteri, bort fra den lavloftede, ringeagtede Al-

mueskole — og Du gav den unge Lærers Drømme fast Form ved at foreslaa ham at rejse en Folkehøjskole paa Øen — og han gjorde det.

— Det var dine, det var deres Ungdoms Dage, eders Veje skiltes, men Du havde lagt en Lysning over deres Liv, som de aldrig glemte, dit Navn var knyttet til deres fejreste Tid, og derfor blev dit Navn fredet og holdt i Ære i deres ny Hjem, paa den store Højskole, hvorfra de fulgte din Færd — med Bekymring, naar dit Navn blev ilde tilredt, med Hjertets Fryd, naar det klang ud over det ganske Land.

Aarene gik. — For tredie Gang i sit Liv brød Læreren op, forlod Højskolen og drog med Hustru og Børn til Hovedstaden, hvor Højskolen, Hjemmet blev slaaet op i en ringe Lejlighed. — Det var en lille Højskole, syntes Børnene, og her begyndte Kampen for Tilværelsen forfra. — Men naar Mand og Hustru om Aftenen havde alle Børnene samlet i Stuen og fortalte dem om deres Ungdoms Dage, om det muntre, glade Liv i det lille Skolehjem — da var det dit Navn, der kastede Glans og Solskin over Stuen og fejede al Bekymring og tunge Tanker ud; der blev højere til Loftet; de glemte, hvad der tyngede, og levede i Fortiden — og Børnene sad med Undren og hørte

om det forjættede Land, der laa der langt ude i det dybe Hav med Sommersol over. Det hele forekom dem som et stort, dejligt Æventyr.

Ja, derfor vil jeg — som et af de Børn — bringe Dig min Tak, du store Digter, for hvad du har været for mig, — dit store Navn, der gennem min Barndom lyste med Æventyrets Fortryllelse, og nu klinger som den muntre, kække Fanfare, der kalder al digterisk Ungdom frem i Danmark!

Fridtjof Bon.

Imens han stryger hende over Haaret,
og Blikket ganske andet har at sige,
spørger han smilende: „Min lille Pige,
hvem har af Digterne vel du dig kaaret?“

„Er det den Aand, der bagom Tingen skuer,
hvis Tankes Beskhed alt maa gennemtrænge,
mens Spotten ler med Klang af brustne Strænge,
og for hvis barske Pust dit Hjerte gruer!“

„Mon ham, hvis Røst til Tusender kan række,
stigende stolt som Solen, naar den rinder,

hvis Ord med Ørneflugt fra høje Tinder
svinger sig ud for Folkeslag at vække.“

„Mon ham, der sig i mandigt Sørgmod hylder
og fra hvis blege Pande Visdom taler.
Ham denne stille myndige Befaler,
der med sit Tungsind alt vort Væsen fylder.“

„Eller, Veninde, ham, hvis Melodier,
som Havet skælvende i evig Sitren
en Aften under Maanelysets Glitren,
stemmer til Vemod, medens alting tier.“

— „Hvis Rytmers Gang snart Stormens Djærvhed ejer,
snart mildt med lune Sommervinde suser,
som ømt kan dulme og som vildt beruser,
saa Glemslens Herlighed i dig faar Sejr.“

„— Der Elskov nynner, Elskov, Elskov synger,
der tro mod Livet selv er altid blevet,
og som dets Rigdom med sit Blod har skrevet,
den store underfulde Livsforynger!“

Og med et Smil som om han Svaret vidste,
han spørger atter, hvem har du dig kaaret.
Med Stemmen af forelsket Glæde baaret
svarer hun: „Kæreste, min er den Sidste.“

Ove Rode.

I Højsalen sidder
de Kvinder og Mænd
og frydes over Freden,
med Sværdet fra Lænd,

med Mjøden i Krus
langs det drivende Bord,
og leger som en Boldtleg
med gantende Ord,

og snakker i Øster
og praler i Vest;
den sover hos Prinsessen,
som Tungekunst kan bedst.

Da banker det paa Porten;
en Mand træder til:
„En gammel Harpespiller,
som os forlyste vil,

beder, Herre Konge,
over Tærsklen at gaa.“
„Lad ind kun den Gamling
sine Strenge at slaa.“

Da aabner Svenden Porten,
hvor Gamlingen staar.
En uhøvisk Fnisen
langs Kvinderækken gaar.

Han ser sig om i Salen
med et Blik under Bryn,
der rammer hver Kvinde
som et sviende Lyn.

Han ser sig om i Salen
med Øjne i Brand, —
da mindes de Sværdet,
hver vaabenløs Mand.

Saa sætter han sig stille
ved Portstolpen ned
og tager til sin Harpe
og smiler derved.

Saa leger han i Strengene
med kaadeste Haand, —
da løsner alle Kvinder
hvert spændende Baand.

Saa leger han i Strengene
med listelig Lyst, —
da brister ud i Latter
hvert ventende Bryst.

Da ler de slanke Kvinder,
da ler de brede Mænd,
da ler den gamle Konge
over Mjødkruset hen.

Da ler det gennem Salen,
saa lang og saa bred.
Den gamle Harpespiller,
han smiler derved

og standser. — Og stryger
over Strengene igen,
saa alle Munde skælve,
og Glæden dør hen.

Og stryger over Strengenes
guldsitrende Traad,
saa alle Kvindeøjne
springer fulde af Graad.

Saa Kvinderne jamre
og rive deres Haar,
og Mændene hulkende
til Væggene gaar.

Saa Kongen han kaster
sig over Bordet ned.
Den gamle Harpespiller,
han smiler derved

og standser. — Og griber
i sin Harpe paany,
saa der staar Lyd i Salen
af kæmpendes Gny.

Saa Taarerne stivne,
og Øjet bli'r ondt,
og Mændene ser sig
saa hadefuldt rundt

og griber det Sværd,
de har slængt uden Brug,
og jager det gennem
sin Sidemands Bug.

Saa Kvinderne skrige
af Had og af Harm;
saa Kongen han falder
for egen Arm.

Saa Højsalen bløder,
saa lang og saa bred.
Den gamle Harpespiller,
han smiler derved.

* * *

Mester! Du spilled til Smil og Graad
saa mangt et manende Stykke,
rørte du kun din gyldne Traad,

blev hver Øjerand sitrende vaad,
eller den skjalv af Lykke.

Mester! Grib i din Harpe igen
og spil os det sidste Stykke,
saa Manden myrder sin bedste Ven,
og Kvinden tæres af Harme hen,
og Krøblingen slaar med sin Krykke.
For Verden lider af Lykke.

L. C. Nielsen.

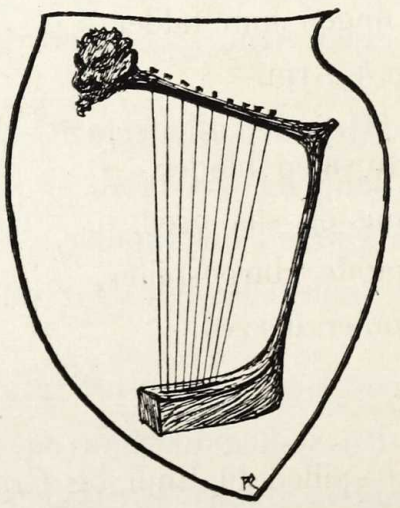

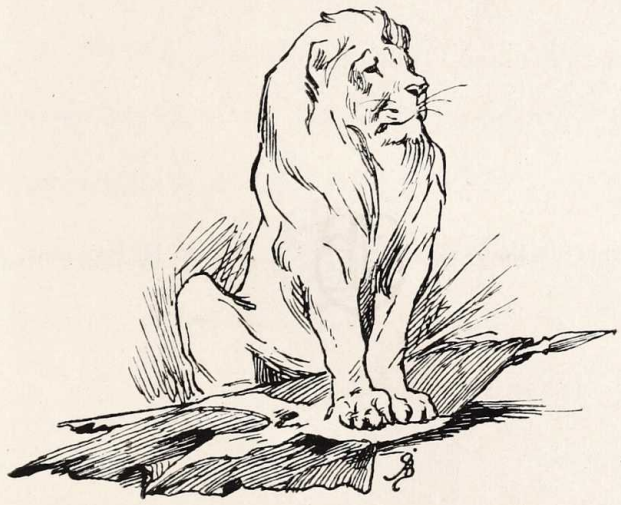

P. Petersens Bogtrykkeri Egmont H. Petersen. Kbhvn.

Bidrag af:

Viggo Stuckenberg, Johannes Jørgensen, Erik Lie,

Oscar Madsen, Sophus Claussen,

Mylius-Erichsen, Gustav Wied, G. Lambek, Peter Alsted,

Ludvig Holstein, Sven Lange, Vilhelm Krag,

Helge Rode, William Norrie,

Louis Levy, Mons Lie, Rolf Harboe, C. E. Jensen,

Kai Hoffmann, Sophus Michaëlis,

Carl Hjernø, Alphonse Walleen, Fridtjof Bon,

Ove Rode, L. C. Nielsen.

Omslag og Ramme af KONGSTAD-RASMUSSEN.

Frise og Vignet af:

KONGSTAD-RASMUSSEN, VALDEMAR NEIENDAM, RESEN-STEENSTRUP,

FRITS SYBERG, ANDREAS HANSEN,

PETER HANSEN, KONGSTAD-PETERSEN, L. FIND,

H. KOFOED.

Slutningsvignet af RESEN-STEENSTRUP.